

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 8.

చెన్న పట్టణము 1922 వ సం॥ మార్చి 9 వ తేది గురువారము

No. 272.

సంపుటము ౮

దుర్గతి నామ సంవత్సరము, ఫాల్గుణ మాస శుద్ధ ఏకాదశి గం.

సంచిక ౨౭౨

చదివినాడు!

మీరు కొనియున్నారా?

యోగ్యతాపత్రము!!

ప్రతియింటిలో నుండవలసిన సిద్ధాపథము నేల కొనలేదు?

1. లోకామయవార కన్యారామత్రయే గుణములు నానందము వచ్చు రోగులకు ఆతిథ్య ప్రియము నున్నది. కె. కె. విశ్వాస్ కవిరాజ్, విష్ణుచక్రవర్త్యశాల, 9-41 బాల్గోబజారువీధి రంగూను, బర్మా.

2. మీరు వాస్తాపత్రికలలో ప్రచురించినట్టి గుణము లన్నియు మీ లోకామయవార కన్యారామత్రయే యందు గల దని తెలుపుటకు మిక్కిలి సంతోషించుచున్నాను. 25 బుద్ధులు పంపవలెను.

ఎస్. జి. బాలసుబ్రహ్మణ్యయ్యర్ సన్నిధివీధి, సిలిమాలిమ్ తంజావూరుజిల్లా.

3. మీ లోకామయవార కన్యారామత్రయే పరిశీలనకు గలుగు సకలవిధ సాగములను పూర్తిగా బాగుచేయును ఇది పరిశీలనపాలిటికి గొప్ప వ్యవసాదము.

అయ్యగారి వెంకటరామయ్యర్ క్లాక్, తాలూకా ఆజీను, అనకాపల్లి పోస్టు.

250-300 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూపు 1-4-0 సారస్వతానవము శ్రీ, పురుషులకు శ్రేష్ఠమైన టూనిక్, 20 దినముల బోషధముగల బుడ్డి 1 కి. రూపు 1-0-0.

(594)

పాశ్చాత్య వెంకటాచల పండితులు శ్రీశీతారామన వైద్యశాల మైసూరు.

వెంటుకలే ఆందోళన.

కాలిపోకుండు, జాగ్రత్త!

వెంటుకలు దుష్కారతో దూకి రాకముననే ద్వారమును. ఉదినచ్చుట మొదలుకెట్టియెడల వెంటుకలు పొడైపోవును. అంతేవరకు చానీయవద్దు.

నేడే

కామినీయూ నూనెను

వాడుట మొదలు పెట్టుడు.

ఇది రిజర్వు చేయబడినది.

వెంటుకల కెట్టి రోగ మున్నను, రోగ మాంద్య మున్నను, యిది దివ్యవధము.

వెంటుకలు చిట్టట గాని గరుకు గాని యుండదు.

మీ వెంటుకలు మరల యెప్పుటి మెత్తదమున గల్గి పట్టు వలె నుండి వెంటయూ చుండును.

ఈ రోజుననే దీనిని పరీక్షించి చూడుము.

వెంటుకలు యెట్లు వృద్ధి యగునో కనిపెట్టుడు.

కామినీయూ తలనూనె నిమ్మ నుకోత్తెక్కుమైనగ జేయును. కల బుడ్డి 1-కి ఒక రూపాయి. వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్ని బోటలోనూ ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నది.

ఇది మందు లభ్యునా రెండవవర్షమున, మరల లభ్యునా రెండవవర్షము నుడ దొరకును, లేకున్న, పోలు యే వెంటుకలు:—

అంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్స్ యండ్

కెమికలు కంపెనీ,

115 జమ్నామఠీదు, బొంబాయి (126)

నమకము (1842)

బంగారు, వెండిరత్నములు

ముల నగలును, ఇతర వస్తువులును కాపసు యిచ్చిన పుచ్చుకొని వైకము ఇవ్వబడును.

ఉమ్మడి-రామయ్య శెట్టి

గురుసామి శెట్టి కంపెనీ

25, దై నాబజార్ రోడ్, మదరాసు.

సాదా ఉంగరములు, పువ్వరాగము, సేవకములాలు కంపులు, మున్నగునవి చేర్చి కట్టబడిన ఉంగరములు, తయారుచేయబడి అమ్మకమునకు సిద్ధముగా నుంచబడి యున్నవి. కావలసినవాని ఆర్డరుయిచ్చిన వారి యిష్టముల చొప్పున వ్రతమాపిగా తయారుచేసి యిమ్మబడును.

(3081) "కత్తికట్టలు"

కెత్తికట్టి గల్గి గజము పొడుగు గలవి. సాగ నైవది. 1-కి రూపు 4-8-0.

జేజును కొనుగోసి 1టి ఉచితము. పోస్టేజీఖర్చును వేరే.

కలయువారు ఆర్డరుతో పిక్కరూపాయి అదాన్సు పంపవలెను. పి. వెంకటేశ్వర్లు అండు కో

కట్టప్పు అండ్ లోక్ హెచ్చు etc. శివార్జురం, (గోదావరిజిల్లా).

కెట్టిగ్రాఫ్ ఆఫ్ డెమో: "వెండ్లీ" శివార్జురం.

SOVEREIGN SPERMATORRHOEA PILLS

శుక్లమేహనివారణమాత్రలు.

(3173) 1: pills per 8 As. (net). Staring relief in 24 Hours. Else money refunded 2 pills cure emissions and cure wet dreams

M. V. R. RAMACHANDRA RAO MARKET TANK COONADA

దంత మూర్తము

మీ దంతములు 0-12-0 12-0 12-0 12-0

అమ్మతొంజననూ దీపో, బొంబాయి - మదరాసు.

అధరణములు [బ్రామరములు

(2957) తెనుగు ద. అ. ప.

సాంప్రదాయక ... 4 0 0

గ్రామోద్ధోగముల మామ్యుల్ ... 2 8 0

ఇన్ కమ్ ట్యాక్సు మామ్యుల్ ... 3 0 0

సివిల్ ప్రాజెక్ట్ కోడ్ ... 6 0 0

క్రిమినల్ ప్రాజెక్ట్ కోడ్ ... 6 0 0

ఎన్ఫేటు ల్యాండు ఆక్టు ... 8 0 0

రిమిటెషన్ ఆక్టు ... 2 0 0

ఇండియన్ సీస్ కోడ్ ... 2 0 0

హిందూ (1911) అక్టులో మున్నది 6 0 0

బొట్టప్రవేశ ముద్రపెట్టే ... 1 4 0

వైకోడియా డిప్టో

మైలాపూరు = మదరాసు

(యంగు యిండియా)

క్రీడానందస్వామిగా రుపపాదించబడుచిన క్రీడానమునకు
 తాను వారు నిర్మాణముగ విమర్శించుచు గలిగె నేనెంచెదను.
 వానివారము సంపూర్ణవిష్కాపవృత్తముగ నెన్నది. మనము దోము
 దౌర్జన్యరాహిత్యము ఒకపాఠనముగ నైనను కమ్ముట లేదని
 వారనకొనుచున్నారు. అందుచే మన హెన్నటికిని మనకార్యక్ర
 మమున పూర్తిగ నిర్వహించాలము. అందుచే కాననభుట
 జని మనకు వేసిన భిక్షువు మెరుకులనైనను సంపాదించుచు
 నుండిరి. దౌర్జన్యరాహిత్యమును నెదవులచే మాత్ర మన
 'ంచి మనములందు దౌర్జన్యములను నేవిముక్తి కాంక్షించు
 నక్క-యథానీతిని వారు గవ్వరుపనెంచిరి. కాంక్షించు

రాష్ట్రీయసంఘముల కత్తవ్యమనుగూర్చి నే నెట్టిసలహా
నిత్తునో దీనివలన నుదిరితిమి. (ప్రస్తుతము రాష్ట్రీయనుఁ ఘములు
సాధ్యమైనంతవఱకు ప్రభుత్వపు ట్టత్తవ్యులను తిరస్కరింప
రాదు. వారు ఆత్మపరిశోధన గావించుకొని సంస్కృత్య లగువరకు
మాండుకార్యమునకు జనరాదు. సంపూర్ణకాంతివారావఱకు మే
ర్పరుచుటకు పాటుబడవలెను. ఉదేకప్రేరేకులపై యాహ్వా
నించిన శిక్షలవలన మనకు లాభము గలదికాదు. భయదురానికి

[11 వ పేజీ చూడుము]

మదరాసు శాసనసభ

బడ్జెట్టుపై చర్చ ముగియుట

ప్రభుత్వ సభ్యుల ప్రత్యుత్తరములు

నిన్న చర్చాసభ మదరాసు శాసనసభ సభాసభాసన తరము 50 వ. రాజగోపాలాచార్యులుగారి అధ్యక్షత క్రింద 2 గం 35 నిమిషములకు సమావేశమయ్యెను. అప్పటినుండి సోమంత్రము 7 గంటలవరకు మంత్రులు ముగ్గురును, కార్య నిర్వాహక సభాసభ్యులు నలుగురును వరుసగా ప్రత్యుత్తరముల నొసంగిరి.

శా. రా. బ. ఎ. పి. పాత్రోగారు

ఇట్లు చెప్పిరి. "సంస్కరణవిధానము నడునరచిన నూతన ప్రభుత్వమును ప్రారంభించిన ఒక సంవత్సరములోపల ఆయన వ్యయపత్రముతో తోటకలుగుట కోరవలయును. సంస్కరణ ప్రభుత్వమువలన తోటకలు కలిగినదని కొందరి దరఖాస్తులు. సంస్కరణములను ప్రవేశపెట్టినందుకంటే మనకు, తోటకలు తప్పక కలిగియుండెడిది. సంస్కరణముల ప్రవేశపెట్టు సమయమున, ఉన్నతాధ్యక్షులకు ముందుగానే వేరములు పాచ్చింపబడెను.

1918 వ సంవత్సరములో పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషన్ వారు తమనివేదనకు ప్రకటించినప్పటినుండి, వీరు తీరములెప్పుడు పాచ్చింపబడునోయని ప్రజలు ఎదురుజూచుచుండిరి. పబ్లిక్ సర్వీసువారి కిఫారసుల నన్నిటిని కార్యచరణలో పెట్టవలసినదని ఈ సభలో, సామాన్యకావనసభలోనూ అనేకమారులు తీర్మానములు పాపాదించబడెను. తరువాత సంవత్సరములో, యానప్ప కిని వినియోగించవలసి వచ్చినందువలన, ఈ సభ్యుల సరిహద్దులు గాల్గెను. యానప్ప సంతకము సంస్కరణములతో సహా ఈ సమస్యకూడ పరిష్కరింపబడెను. దీనిని జటిలమైనది, సంస్కరణములకు అర్థకరుణితులకి సంబంధము లేదని స్పష్టమగుచున్నది. సంస్కరణములచేబడి దేశానికి విశ్వ రాష్ట్రాభివృద్ధి కలుగునని అందరు తలచుచుండిరి. వాణిజ్యము, పబ్లిక్ ఆర్థిక దృష్టిని ఒకటి తడవత నొకటివచ్చి ఆకాశాగ్రమున కెత్తించినవి. సంస్కరణములను నిరసించి ప్రయోజనము లేదు. మనము మనకైకొని సంస్కరణములకు విజయము కలుగునట్లు ప్రయత్నించవలెను. ప్రకృతసంక్షిగమును తొలగించుట కేమి చేయవలెను? గవర్నరు ప్రభువుగారు నూచించినట్లు ప్రజల కెక్కువ అధికారము నియ్యవలెను. ఈ బాధ్యత భుజములమీద పడేవారు, ప్రజాప్రతినిధులకు ప్రభుత్వవ్యయము బోధపడనేరవు. ప్రభుత్వ పద్ధతి మార్చవలెను.

విద్య:—ప్రజాసామాన్యమున కంతటికి ప్రారంభవిద్య నొసంగవలెనని మన మనాదిగ కోరుచుంటిమి. అర్థికదశ ఎట్లున్నను, ప్రారంభ విద్యాభివృద్ధిని అలక్ష్యము చేయరాదు. ప్రారంభవిద్యాభివృద్ధికి గతవత్సరమునందు కంటే ఈ సంవత్సరము ఎక్కువ ఖర్చు పెట్టబడును. దీనినిగురించి మన ముసంతోషించవచ్చును. బోధనాభ్యసనపాఠశాలలకు ప్రత్యేక మొత్తము గలదు. ఎన్ని పాఠశాలలు ఉండినను, బోధనాభ్యసన పాఠశాలలందు తీర్చులేక ఉపాధ్యాయులు లేనియెడల, ప్రయోజనముండదు. దీనికి ఒకటే ఖర్చు పెట్టవలెను. వ్యవసాయపు పాఠశాలలు, వృత్తిపాఠశాలలకు 1 లక్ష 50 వేలు ఖర్చు పెట్టబడును. ఇంక కొన్ని మార్పులకు ఆలోచనలు జరుగుచున్నవి. వృత్తివిద్య బాలియనిర్మాణమునకు తోడ్పడదా?

పోయిన సంవత్సరమునందు కంటే: 1 లక్ష 20 వేలు పెకడదేవిద్యకు ఎక్కువ ఖర్చు పెట్టబడును. ప్రతిసంఖ్య వెనుక ప్రభుత్వపద్ధతి స్పష్టముగ నున్నది. భారతవిద్యాశాఖకుందలి 52 ఉద్యోగములలో 42 మంది మూలమే ఇప్పుడు పనిచేయుచున్నారు. మిగిలిన 10 ఖాళీలలో ఇప్పుడు క్రొత్తవారిని నియమించ నుత్తేజంలేదు. వీరిలో 9 మంది విదేశీయులు, 23 మంది భారతీయులు. భారతీయులకు తగు ప్రోత్సాహము లేదని ఎవరూ చెప్పగలరు?

మద్యము:—అమెరికా సంయుక్తరాజ్యములలో మద్యపాన నిషేధోద్యమమును గురించి నేను కొన్ని పాత్రములను పలికితిని. గత 60 ఏళ్లుగా ఈ దృఢమప్రచారము జరుగుచున్నది. కొన్ని రాజ్యములలో విచారము చేపాడలేదు. మనదేశములో కూడా నిట్టి ఉద్యమము ప్రారంభించితిమి. కల్లసారాయి అరిష్టపద్ధతి విక్రయవిరోధము జరుగుచున్నది. వారు త్రాగుడు పు తగ్గించుటకు విజయము గాంచలేదు. రహస్యముగ మద్య

మును తయారుచేయుట వెలగిపోవుచున్నది. ఈ భూమినిగతాంతరమునా రాజుగారు చెప్పినట్లు 100 వంతున మద్యపు రాబడిలో 100 కి 60 వంతున లిగింది. ప్రతివందలములో ఇట్లు రాబడి తగ్గిందిగాని, త్రాగుడు దురభ్యుసము తగ్గిందిగ పడదు. మేమూర్ఖులమును మంచిమాటలు చెప్పి, మతశరబుధమైన ఉపాధ్యాయుల నొసంగి, అనేకమంది స్త్రీలకు తమభర్తలు ప్రాగకుండచేయునట్లు పడేమనుచుంటిమి. ఇప్పటిపద్ధతులు నేడే. పాట్లాండు, అమెరికా సంయుక్తరాజ్యములు, సింహళీ భారతీయులు మనదేశమునకు సరిపోక పోవచ్చును. మద్య పాననిషేధమును గురించి స్థానిక సంఘములకు స్వాతంత్ర్యము వచ్చుపద్ధతి నిరవశ్యముగా విశేషము విజయమును గాంచలేదు. అన్ని దేశముల పరిస్థితులను, ఆచారములను కనుగొని, వారి అనుభవజ్ఞానములకు సహాయముతో మనదేశపు పరిస్థితులకు తగినట్లు సంస్కరణ ములను ప్రవేశపెట్టినందు రహస్యముగ మద్యమును తయారుచేయుటకు పిలువకుండ బాగ్రత్తపడవలెను. మనదేశములో తాటిచెట్టునందలి కల్లు మద్యముగా నుపయోగించవచ్చును. బెల్లమునచేయుటకు పనికివచ్చును. ఇప్పటిమోషము జరుగుచుండ బాగ్రత్త పడవలెను. వీనిని గురించి విచారించుటకు నేనొక కమిటీని నియమించెదను. ఆర్థికసభ్యుడు సర్. ఛార్లసు ట్లాడ్డు టురు గా రాక మిటికి ఆ ధ్యక్షుల వహించెదరు. అది కా రేతరులు కొందరు ఆక మిటిలో సభ్యులుగ నియమించబడుదురు. మద్యపు రాబడి తగ్గిందెడల, ప్రభుత్వమువారు నేరేవిధముగ రాబడిని సంపాదించగలరు. ప్రజలు సహృద్ధులుగ నుండి, త్రాగుడు దురభ్యుసమును వదిలిపెట్ట వలసినదే. మనకు ముఖ్యాభిలాషగా భుండవలెను. ఈ ఉద్దేశముతోనే నేనొక కమిటీని నియమించెదను.

పబ్లిక్ వర్క్స్ డిపార్టుమెంటు:—ఈ డిపార్టుమెంటులో నూపరింపబడిన ఇంజనీరులు అవసరమని అనేకమంది ఆక్షేపించిరి. వారు స్వయముక నిర్వహించ వలసిన పనులు విశేషముగ నున్నవి గాన వారిని తీసివేయుటకు పిలువడము.

రిజిస్ట్రేషన్ డిపార్టుమెంటు:—ఈ డిపార్టుమెంటులో క్రొత్త ఆఫీసులను నిర్మించుటకు ద్రవ్యము దొరకదు. రిజిస్ట్రేషన్ శాఖలో వ్యయము, నేతనములను పాచ్చించినాము గాన రిజిస్ట్రేషన్ శాఖలను కూడా పాచ్చింప వలసినది.

రా. బి. కూర్మావెంకటరెడ్డి నాయుడుగారు.

వెంకటరెడ్డి నాయుడుగారు వ్యవసాయము, సహకారము, పరిశ్రమల శాఖలకధికారి. ఈ శాఖలను గురించి, రెడ్డినాయుడు గా ఇట్లు చెప్పిరి:—

వ్యవసాయము:—వ్యవసాయపు శాఖయొక్క ఉద్దేశ మేమి అనినామెల్లప్పుడు రామలింగారెడ్డిగారు ప్రశ్నించిరి. ఈ శాఖలో నందరినిభారతీయులను పెట్టవలసినదనియు, వ్యవసాయపు శాఖలో నియమయోగము గుర్తించుట తేకులు న్నాననియు కొందరాక్షేపించిరి. ఓక గింజ పంజీ పోటు రెండు గింజలుపంజీపంజీయేయుటయే ఈ శాఖయొక్క ముఖ్యోద్దేశము. ఇట్లు దేశానికి చాలుటకర్త ఎక్కువపండించి, విదేశముల కెక్కువతీసి, దేశముయొక్క విశ్వరమును వృద్ధిచేయుటయే ఈ శాఖయొక్క ప్రధానోద్దేశము. భూమిని పరిశీలించి ఏకాటి ఏకాటన ఎక్కువ పండించదగునో కాస్త్రజ్ఞులు రయుతులకు చెప్పించుదురు. భారతీయుల పెక్కువగానియమించుట లేదని కొందరాక్షేపించిరి. పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషన్ వారి కిఫారసుల ప్రకారము యెందువిధమున వ్యవసాయపు శాఖలో 100 కి 50 వంతున భారతీయులను నియమించవలెను. నేనీపనిలో చేరకముందు ఇద్దరుభారతీయులు మాత్ర మిశాఖలో పనిచేయుచుండిరి. నేడు మొత్తము 20 మందిలో 10 మంది భారతీయులు గలరు. 1 సంవత్సరములోగా 100 కి 50 వంతున భారతీయులనియమించబడినారు. కాస్త్రజ్ఞులవలన రయుతులకేని ప్రయోజనమని కొందరు ప్రశ్నించిరి. వీరు తమకాస్త్రజ్ఞానముయొక్క సరియముతో నూతన విషయములను కనుగొనుచుదురు. రయుతులు వీరి సిద్ధాంతముల ప్రకారము పండించిన ఎత్తల, ఎక్కువ పంటలను పండించగలరు. వ్యవసాయపు శాఖ ప్రముఖ సంఘముగా తనేక చిన్న వ్యాపకముగా, గ్రంథములను ప్రకటించి, రయుతులకు జంతువులను, రయుతుల కిది ఎట్లు అర్థము కాగలవని రామ

లింగారెడ్డిగారు ప్రశ్నించుచున్నారు. కానకసభాసభ్యుల గ్రంథములను పఠించి, రయుతులకు నోదించరాదా? (గర్జన తోగ్రంథములను పఠించి, రయుతులకు నోదించరాదా?)

సహకారము:—సహకారసంఘములు విశేషముగ పెరిగిపోవుచున్నవి. ఈ సంఘములయొక్క ముఖ్యోద్దేశము జగద్విఖ్యాతము. అవసర సందర్భములలో రయుతులకు ముఖముల నిప్పించి, సామాన్యజీవులలో పడకుండచేయుటయే. దివ్యాదేశిక లెక్క రుసుముల తవాక్కిల్లోచలను నియమించవలసినదని, గౌతవ రిజిస్ట్రేషన్లను నియమించవలసినదని గతవత్సరము సభ్యులు కిఫారసుచేసిరి. నే కా కిఫారసులను కార్యచరణలో పెట్టినమారు 40 వేల రూపములను వినిలించ గలిగినాను.

పరిశ్రమల శాఖ:—దేశముయొక్క పరిశ్రమాభివృద్ధి తోడ్పడుటయే ఈ శాఖయొక్క ముఖ్యోద్దేశము. విదేశములనుండిగమని చేతులకు సామానులను వీలైనంతవరకు దేశములో తయారు చేయుటయే ఈ శాఖయొక్క ముఖ్యోద్దేశము. ప్రజలు ఈ శాఖలో వ్యయముల తోడ్పడవలెను. ప్రతిపరిశ్రమను ప్రభుత్వము వారు క్షేత్రవరకు సాగించెదరు. ప్రజలకు దానిని పూర్తిచేయవలెను. ప్రజలతో పోటీపెట్టి తాగుములను జెందవలసిన ప్రభుత్వమువారి తలంపుగాదు. మన మదరాసు ప్రభుత్వమువారు దేశముయొక్క పరిశ్రమాభివృద్ధికి వాణిజ్యసంక్షేమపద్ధతి అత్యవసరమని ఆర్థిక సంఘమువారికి ప్రాసీది. ఇతర రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములెవ్విగాని ఇట్లు ప్రాసీది నాకుతోచదు.

స్వలిమయము:—బాలియాభివృద్ధికి తోడ్పడకుండ, ఈ నిభాసభ్యులలో పెక్కుమంది వర్గాంతర విధేయములను కల్పించి తత్సంబంధమైన తీర్మానములను ఉపసాదించు చుందురనియు, ఇప్పటి సభ్యులు కూడా వర్తముల ప్రకారము కూర్చుందురనియు, సభ ఒక మూజియంతోలి యున్నదనియు శిశురావుగారు నిన్నటి దినము తేలిపించిరి. ఈ సభలో ముఖ్యము పరిస్థితులేమో అతడు గమనించలేదా? దక్షిణదేశమంతయు ఒక మూజియమును బోలి యున్నది. ఒక వర్తము, ఆగర్తముతో ఇంకొక ఉపవర్తము—ఒక దాని స్వర్గ ఇంకొక దానికి తనికిరాదు. ఒకరిగాలి ఇంకొకరికి సోక గూడదు.

ఎ. రంగనాథం మొదలగువారు:—ఇప్పటిగూడ మన కట్టి ఆశయముండవలెనా?

రెడ్డి నాయుడుగారు:—ఎంతమాత్ర ముండ గూడదు. మా పక్షమువారి పరిస్థితులను రూపుమాపుటకు యత్నించుచున్నాము. దేశాభివృద్ధికి ప్రజలందరూ సహకారమునకు వాళ్కుల ననుభవించ వలెను. (ఎతిశాఖల నాయుడుగారు—విన్నది, విన్నది.) సాంఘిక, రాజకీయ, ఇతరరంగములలో ని సహకారము నిప్పించుటయే మాపాటి యొక్క ముఖ్యోద్దేశము. మా ఎదుటఉండే మిత్తులు ఇట్లు చేయుటయందు మాకు తోడ్పడ ప్రార్థితులు (హర్షము).

పాత్రోగారు. నిర్బంధోచిత ప్రారంభవిద్య

కొన్ని పుస్తాలక సంఘములు లోకముబోధులు తమసభ్యులలో నిర్బంధోచిత ప్రారంభ విద్యను ప్రవేశపెట్టుటకు సలవుతు ఇయ్యవలెనని కోరుచున్నారు. ఆసభ్యులందరి పుస్తాలక సంఘములు, స్థానిక సంఘములే స్థితియుండున్నవి. తగిన ద్రవ్యముగలదా యని విచారించుటకు మే మొక ప్రత్యేక అధికారిని నియమించినాము. అతని విచారణ ముగిసిన పిమ్మట, ప్రభుత్వము వారాజ్ఞుల నొసంగుదురు అని పాత్రోగారు చెప్పిరి.

శా. పి. రామారాయంగారు

ప్రారంభమున, ఆయన ప్రత్యేకమునందలి తగిలినలోటుకు ఎక్కువ బాధ్యులని చర్చింపసాగిరి. ఆర్థికసభ్యుడుగాని, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముగాని ఇందుకు కారకులు కాదు. భారత ప్రభుత్వము వారు ప్రతిసంవత్సరము రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములనుండి దండుకొనుచున్న గొప్ప మొత్తము, సహాయనిరాకరణోద్యమము—ఈ రెండు మన ఆయనవ్యయపత్రమునందలి లోటుకు మూలకారణములు. వచ్చే సంవత్సరమైనా, భారత ప్రభుత్వమునకు చెల్లించవలసిన సామ్యులో మనకు కొంత తగ్గవచ్చును. సహాయనిరాకరణవాదులు నిర్విముక్తులు తమపనులను జరుపుచున్నారు. తత్ఫలితముగ సర్ చార్లసు ట్లాడ్డు టురుగారు చెప్పినట్లు, మన రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వపు రాబడిలో ఒక కోటి లోటు గలిగినది. ఈ ఉద్యమము లేకుండనయెడల, మన కానకసభలో క్రొత్తవన్నుల లిల్లులను ప్రవేశపెట్టుట కేలాటి అగత్య ముండియుండెడు. నియమబద్ధముగా విలపాదమిత్తు లివిషయమును గ్రహించవలెను. సహాయనిరాకరణోద్యమము జయప్రదముగను, నిర్విముక్తుముగను కొనాగుట దేశమునకుగాని, ప్రభుత్వమునకు గాని లాభము నొసంగదు.

శ్రీలు న్యాయవాదులుగా పనిచేయుట కల్గి యొక
సమ న్యాయవాదుల చట్టమును సవరించుట కొ
రారు నిశ్చయించినది మా. సెంటిగాల్స్ పాట్నల్లా కౌ
నుసిని.

నిర్బంధవిధాన విజ్ఞాపనము.

జమీందారు పత్రిక ముద్రా పకుని, బాబు గురుదత్తు సింగుగారిని
లాహోరులో ఆరెస్టు చేయుట

సంయుక్త రాష్ట్రములలో ఆరెస్టు చేయుట

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

ఏలూరులో తాలూకాబోర్డు నియోజనము

మితవాద, విసెంటు, జస్టిసు, కాంగ్రెసు, పక్షముల అభ్యర్థులు పోటీచేయుట

పంజాబు

జమీందారు పత్రికపై కేసు

ముద్రాపకునిగూడ నరెస్టు చేయుట

లాహోరులో జమీందారు పత్రిక ప్రకాశకుడగు హఫీజు
గుల్లాను అహమదుగాని ఆరెస్టుచేసిరి. సంపాదకుడగు హఫీజు
షయ్యుడు అహమదుగాని (అండుడు) స్వయముగా పోలీసుప్రేమ
నుకువెల్లి వారికి లొంగిపోయెను. ఇప్పుడు ముద్రాపకుడగు పం
డిత రామచంద్ర వర్మగారిని ఆరెస్టుచేసిరి. ఆయన పెంటలంబంబ
లలో నున్నాడు. సంపాదకునిపై కేసు విచారణ యీ నెల
14 వ తేదీని జరుగును.

బాబూ గురుదత్తుసింగుగారిని మరల ఆరెస్టు చేయుట

ఇటీవల లాహోరులో బాబూ గురుదత్తుసింగుగారిని
చెరసాలనుండి వదలి రాజ్‌పూర్‌వాసభాగానముక్తింద మరల
పట్టుకొనిరి. 2000 రూ. పూచీకత్తు నిమగ్నగా ఆయన యియ్యన
కేసు గాన చెరసాలకు నడిచి.

ఆరెస్టులు-చితులు

అమెండుమెంటు చట్టముక్రింద సంయుక్తరాష్ట్రమున
నింకను కేతులు జరుగుచున్నందున, బస్తీ భిలాఫతు సంఘా
ధ్యక్షుడు మాలా నహదాలీగారికి ఒకసంవత్సరము కఠినశిక్ష
యును 200 జుర్యానాయను చేసిరి. మయనుపూరిలో అఖిల
భారతకాంగ్రెసుస్థాయిసంఘసభ్యుడగు కే. దిగ్విజయసింగుగారి
కి 6 నెలలు విడితైదును 200 జుర్యానాయను, పండిత శేవలి
రామచందరి, రామలింగు చాదరి 200 జుర్యానాయను బస్తీరా
జుగార్లకు చెరి 6 నెలలు తైదును చెరి 50 రూపాయలు జు
ర్యానాయను చేసిరి.

బొంబాయి

మహాత్ముని సంచారము

11 వ తేదీ కనివారమువరకు అహమదుబాద్‌లో నుండి
12-13 తేదీలు నూరులో 14 వ తేదీని కాన్పూర్‌లో మహా
త్ముడు వెళ్లుట అని సుబర్కలనుండి 7 వ తేదీని రెండు యియ్య
బజెకు (స్వరాజ్య).

దేశబంధు చిత్తరంజనదాసుగారు

ఇంకను ఆస్వస్థులగా నుండుట

దేశబంధు బాసుగారు 15 దినములనుండి స్వల్పజ్వరము
వలన కాధపకుచున్నారు. జ్వరమింకను తగ్గలేదు. మధ్యాహ్నము
పన్నెండుగంటలు మొదలు జ్వరము హెచ్చు నానంధింతి 99
డిగ్రీల వరకు హెచ్చి సాయంకాలము 6 గంటలకు వరకు
నూములు స్థితికి వచ్చును. జ్వరము చాలవినయమునండి వకల
కుండుటకే దానగాదు నీగించిరి. నుపరిధి తామెసిఫీ
డాక్టర్ డి. ఎన్. రేగారు చికిత్సచేయుచున్నారు. (స్వరాజ్య)

కృష్ణామండలము

ఏలూరు తాలూకాబోర్డు నియోజనము

ప్రేమగుపాటీ

ఈనెల 11 13 తేదీలను ఏలూరుతాలూకాబోర్డు నియో
జనము జరుగును. మితవాదియగు నభ్యర్థుని గందరగోళపు చిర్య
ముమని సీరివరచిరి. నల్లజిత్తునుండి 15 మందిని సూచించిరి.
బొంబాయిలో పోటీచేడు. 11 వ తేదీని 9 మంది నియోజన
మున్నగును. 11 నులలో నూడేల మొకటూమయ్య (అభ్యర్థు
డు), రైతు సీతయ్య, ప్రతికా సంపాదకుడు, దేశరాజుగార్లు
మొదలు మూత్రమే పోటీచేయుచున్నారు. అభ్యర్థుడు జస్టిసు

కత్త, సీతయ్యగారు మితవాది, దేశరాజుగారు కాంగ్రెసు.
సభ్యుడు అభ్యర్థుడు ఓట్లను సంపాదించుటకు మున్సిసిపలు
యూబోర్డులనే నిమింబితనఅధికారమును దుర్వినియోగముచే
యుచున్నాడని వదంతిగలదు. ప్రజలలో అసంతృప్తి హెచ్చుగా
నున్నది. సీతారామయ్య (బిసెంటువర్గ), గోవిందరావు నా
యదు (జస్టిసుపక్షము) గార్లు పెడవాగి తాడికలపు కాను
వరపు కొటలకును అభ్యర్థుడు ధర్మాతీనూదేమునకును పోటీ
చేసిరి. జస్టిసు మితవాది పక్షములవారికిని కాంగ్రెసు పక్షము
వారికిని పోటీచేసెడిది. కాంగ్రెసువారే నెగ్గుకట్టున్నది. ఏలూరు
ధర్మా కాంగ్రెసుసంఘముల సభ 9 వ తేదీని ఏలూరులో
జరుగును.

గుంటూరు

చీరాల అగ్నిప్రమాదసహాయనిధి

వనూల్ల వివరము

వి. కామరాజుగారు 100, కే. ఎస్. ప్రసాదరావుగారు
(రాయపురము) 11-4-0, వై. రామయ్యగారు రాయచూరు 5
ఎస్. సత్యనారాయణగారు 1, సి. ఆర్. దేవారావుగారు
(రాయచూరు) 50, ఎల్. పి. రావుగారు 1, కంగాచార్యులు
గారి హాళిధలవల విశాఖపట్టణమునుండి (కే. ఎస్. గుప్త
గారు 80, ఆనకాపల్లినుండి (కే. బి. ఆచార్యగారు) 55, మొత్త
ము రెండు హాళిధలవ 135) ఈ మొత్తములు చేసెనవి. రంగా
చారిగారు ఆయా గ్రామముల కిగి హాళిధలవ చెప్పచున్నారు.
గాన ఆయా గ్రామముల కాంగ్రెసు కార్యదర్శులు వారికి
సహాయులై ఆయా గ్రామములలో వసూలైన మొత్తమును
స్వరాజ్యపత్రిక మేనేజరుకు 2/27 త్రావే అను చిరునామాకు
పంపగోరెదను. వచ్చిక మొత్తములో రంగాచారిగారి ప్రయా
ణపు ఖర్చులు ముచ్చగు వ్యయములకు కావలసిన మొత్తమును
రంగాచార్యులు గారికి మినహాయించి యిచ్చి కెక్కిన సొమ్మును
మూత్రమే స్వరాజ్యపత్రిక మేనేజరుకు పంపవలెనని టంగు
టూరు ప్రకాశకంగారు (వాసిరి. (స్వరాజ్య)

మోహన్మహి, పాతూరి అప్పయ్యశాస్త్రిగారిని

ఆరెస్టు చేయుట

మంగళవారము సాయంత్రం మహాద 3 గంటలవేళ
పొన్నూరు హతమహాతగాలోపాధ్యాయులలో నొకరగు శ్రీ
యంతి పాతూరి అప్పయ్య శాస్త్రిగారిని 108 వ కెక్స్ ను క్రింద
ఆరెస్టుచేసిరి. పాతూరి చిహ్నోసయ్యశాస్త్రి.

అమలాపురం.

15-2-1922 తేదీని మాపట్లములో జరిగిన సామాన్య
సందర్శనను యిచ్చుట హాజరైయుగారు యిచ్చిన 144 కెక్స్ ను
ఉత్తవు శుల్లంబించినందునగాన మాతాలూకాలో నాయ
కులను, రాష్ట్రకాంగ్రెసు సభ్యులును, జిల్లా కాంతిసేవకు
సహాయసేవాశిపతియగు నగు మరారా మాచిమంచి గవరాజు
బి. యే డీడరు గారికిని ముచ్చగు మంటిరులకున్న 188
కెక్స్ నుకింద కేసు జరుపుచు యీతేదీ పెడవాడి మరాయకు
కొత్తచేటు మేజిస్ట్రేటువారి ముందు హాజరు కావలెనని వారిని
కొరియున్నారు. వాలంటీర్ల పేర్లనుగా (1) వాడేవు శివ
రాజుగారు (2) గంటి సోమనాథశాస్త్రిగారు (3) కాపాక
తిరుపతిరాజుగారు.

వార్తావరణస్థితి

1922 సం. మార్చి నెల 9-వ తేదీ గురువారము

దేశీయములు	అంతర్జాతీయములు	అంతర్జాతీయములు	అంతర్జాతీయములు	అంతర్జాతీయములు
రూ. పై.	రూ. పై.	రూ. పై.	రూ. పై.	రూ. పై.
విదేశీయములు	47.6	76.0	...	182.45
పాపాల్	86.6	77.1	0.01	111.58
స్వీట్స్
జేమందు ద్వీపము	84.3	79.4	...	105.89
సాగూరు ద్వీపము	84.8	87.3	...	71.77
గోపాల వై.	85.1	86.2	...	40.08
కొర్రావల్	95.2	85.0	...	82.78
విశాఖ పట్టణము	88.9	76.1	...	29.56
కాకినాడ	94.4	74.2	...	89.88
మచిలీ పట్టణము	92.1	70.2	...	54.08
గుంటూరు	99.7	78.1	...	30.52
నెల్లూరు	91.3	70.3	...	38.46
మద్రాసు	87.9	69.9	...	52.39
కడప	86.5	69.3	...	44.67
నాగపట్టణము	88.0	72.1	...	88.95
పాంబు	8.9	77.5	...	85.01
త్రీంకోవూరి	88.8	77.8	...	70.61
కొళంబూ	89.3	72.9	...	44.81
తిరువేంద్రము	88.0	74.0	...	59.10
కొచ్చి	90.7	78.7	...	107.12
కాకినాడ	89.0	77.5	...	98.77
మంగళూరు	91.0	79.2	...	186.76
మేకలూరు	86.5	64.2	...	124.72
కాకానూరు	88.9	76.1	...	98.53
కత్తిగిరి	92.3	74.4	...	102.15
కాంతాల	91.7	72.3	...	86.02
త్రావాకాడ	92.1	62.0	...	81.71
త్రేమరు	96.3	72.1	...	35.08
ఆనంతపురం	96.3	69.1	...	88.05
బళ్లారి	97.3	77.7	...	27.13
కర్నూలు	98.0	65.8	...	18.47
కడప	99.6	72.6	...	37.50
హాస్పాల్
తెలంగాణ	92.3	62.6	...	85.78
కొడవలూరు	68.4	57.8	...	69.90
ఉదకమండల	71.2	46.8	...	59.18
కొయలపూరు	95.5	66.1	...	22.85
దోలూరు	94.5	65.4	...	46.41
నీలము	97.6	66.2	...	46.33
తిరుచనాపల్లి	96.4	68.8	...	39.88
పరకల్	95.0	70.0	...	32.50
మధుర	98.4	69.0	1.10	50.57
తిప్పిరేపి	30.79

సకాళములు:—మబ్బలు లేవు. ఆర్థిక తక్కువ. వేడిమి
తక్కువ.
దక్కను:—మబ్బలులేవు. ఆర్థిక తక్కువ. పగటివేడిమి
తక్కువ.
కర్ణాటకము:—మబ్బలులేవు. ఆర్థిక సామాన్యముగ నుం
తెను. పగటివేడిమి తక్కువ.
నెల్లూరు:—మబ్బలులేవు. ఆర్థిక తక్కువ వేడిమి 2 1/2
తక్కువ.
దక్షిణము:—మబ్బలు స్వల్పముగలవు. ఆర్థికసామా
న్యముగనున్నది. ఆర్థిక 2 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.
పశ్చిమతీరము:—మబ్బలు ఒక మాదిరిగలవు. ఆర్థిక
అధికము. రాత్రి వేడిమి ఎక్కువ. తిరువేంద్రమునకు టురుములు
మెరుపులు గలవు.
హైదరాబాదు:—మబ్బలు లేవు. ఆర్థికతక్కువ. పగటి
వేడిమితక్కువ.
వార్తావరణము: కాగుగ నే యుండును.
ఎన్. ఆర్. యు. సామూరు
వార్తావరణము కాగ్రాముకు

ఆంధ్ర పత్రిక

1922-వ సం॥ మార్చి నెల 9-వ తేది

గురువారము

వ్యయభారము:

ప్రభుత్వ సభ్యుల పట్టుదల

సామ్రాజ్యాధిపతి సభలో, ఆనధికార సభ్యు

తెంత మొరలిడినను, వ్యయ భారమును తగ్గించుటకు ప్రభుత్వసభ్యుల తీవ్రమైన ప్రయత్నము చేయుచున్నారని తెలుసుకొనినప్పుడు, ప్రజలకు గాఢమైన ఆసక్తి కలుగును. అంతర్జాతీయ ఆర్థిక సమావేశ నిర్ణయమును వివరించిన ఏడేళ్ళమునందును సైన్యవ్యయము ఆదాయమునందు 100 కి 20 కన్న నెక్కువగా నుండగూడదని, ఈ సమావేశము హెచ్చరించుచు, ఏడేళ్ళమునందునను బడ్జెట్టులు నష్టమును సూచించగూడదనియు, ఆటల ఏర్పాటుజేయుటచే దేశ వినాశము సంభవించుచున్నదియు, ఈ సమావేశము మందలించియుండెను. కాని, అంతర్జాతీయ సమావేశము తెలుల దెల్పినను సరియే, హిందూ దేశాధికారులు తమ ప్రాతమార్గమును విడువజాలరు. నానారాష్ట్రసభయందును, వాషింగ్టను సమావేశమునందును, సామ్రాజ్య సమావేశమునందును, హిందూ దేశమున నొక సభ్యుని రావించుట ఏలకో తెలియకున్నది. యుద్ధపరిరములను తగ్గించి, యుద్ధముల కవకాశము లేకుండ అన్నిజాతులవారును పాటుబడవలయునని అంతర్జాతీయ సమావేశములు తీర్మానించుచుండ హిందూ దేశమునందు మాత్రము సైన్యవ్యయమును అనుమానమును తగ్గించకుండుటకు కారణమేమి? హిందూ దేశమునకు యుద్ధోపద్రవము లేదు. యూరపియను సంగ్రామము, హిందూ దేశమున కుపద్రవము గలిగింపలేదు. ఆటలయినను, హిందూ దేశమున సైన్యవ్యయము అసాధారణముగా పెరిగిపోయెను. హిందూ దేశము, ఆంగ్ల దేశమునకు కట్టడక ఏర్పడినపుడు, ప్రపంచమునందు అన్నిరంగములలోను పోరి, ధనప్రాణముల వర్షించి, కాపాడియుండెను. హిందూ దేశము ఇంగ్లండునకు కవసరమగునపుడు, సామ్రాజ్య సమరమునకు హిందూ దేశము భరింపవలసిన సైన్యవ్యయమునందు కొంత భాగము ఇంగ్లండు భరించుట భావ్యము. ఈ సంగతిని, పలువురు శాసన సభ్యులు తేటపరచిరి.

మిలిటరీ బడ్జెట్టును తగ్గించుట కింతకన్నను అనుకూల తరుణముండజోదు. ప్రపంచ పరిస్థితు లిందు కనుకూలముగా నున్నవి. మరెయ్యక గొప్ప సంగ్రామము ఇంతతీవ్రతలో తీరుచుట కవకాశము లేదు. అన్ని దేశములలోను సైన్యవ్యయము తగ్గించబడుచున్నది. సంగ్రామములపై సామాన్య విముఖత ఏర్పడినది. హిందూ దేశమునకు ఆర్థిక భయమున్నచో, అది యిప్పుడు తొలగిపోయినది. అప్పుడు లతో సంధికుదిరినది. సరిహద్దు పోరాటము లేన్న తగినవిగావు. శాంతియుతముగా రాజకీయాందోళనము, కలవరమున కెడమీయదు. ఇంతియగాక, కనము చాలక ఇండియా ప్రభుత్వమును రాష్ట్ర ప్రభుత్వములను సంకటపడుచున్నవి. క్రొత్త పన్ను విధించుటచే, ప్రజల దుర్బల మితిమీరి

జోవును. ఇట్టి స్థితిలో రాబడిలో సగముకన్న పైగ నున్న సైన్య వ్యయమును చాలవరకు దీసివైచుట, ముఖ్యవ్యక్తకమనియు, సులభసాధ్యమనియు వేరుగ చెప్పనక్కరలేదు. సైన్యాధిపతి మాత్రము ససేమి రా యనుచున్నాడు. దేశపు ఆంతరంగిక స్థితిబట్టి, సైన్యములను తగ్గింప వలనుపడ దనుచున్నాడు. రాజద్రోహము వ్యాపించియున్న సమయమున, ఇక్కార్యము జరుగుటకు వీలులేదట. కాని, సైన్య వ్యయము తగ్గినచెప్పుడు? రానురాను నది పెరుగుచున్నది కాని తరుగుటలేదు. సహాయ నిరాకరణోద్యమము జనింపక పూర్వముగూడ, సైన్యవ్యయము భరింపరానిదిగ నుండెను. ఆంతరంగిక స్థితి చక్కబడి, హిందూ దేశము బ్రిటీషు సామ్రాజ్యము నెడల గల రాజభక్తిని అనుమానమున కవకాశము లేకుండ రుజువుచేయగలిగినయడల, సైనికులను తగ్గించుట కప్పుడు యోచించెదము కాని, అంతకు ముందు గాదని, సైన్యాధిపతియగు రాలిస్సను ప్రభువు బలికెను. ఈమాటల కర్రమేమియో తెలియలేదు. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునకు ఏతీరున రాజభక్తి జూపవలయునో, సైన్యాధిపతిని ఎటుల సంతృప్తి పరుపవలయునో తెలియకున్నది. అట్టి సమయ మరుచొచ్చినపుడు, ఇంకను ఎన్ని సందర్భము లుద్భవజూసో ఎవరు చెప్పగలరు?

సైన్యాధిపతిగారి యభిప్రాయమును గమనించునెడల, ప్రస్తుత ప్రభుత్వవిధానమునందు, సైన్య వ్యయమును తగ్గించుట కెన్నటికయినను సాధ్యమగునా యని సందియము గలుగకమానదు. ఆంతరంగికస్థితిని నిమిత్తము సైన్యములను అధికసంఖ్యలతో నిలిపియుంచెదమనుట హాస్యాస్పదమగును. ఏడేళ్ళము నందునను, ఆంతరంగిక శాంతిని కాపాడు నిమిత్తము పోలీసు దళము మాత్రముండును. సైన్యములను నెలకొల్పుటకు ప్రధానోద్దేశము, వెలుపలనుండి శత్రువులను రాకుండ జేయుటకే. అట్టిభయము హిందూ దేశమునకు లేదు. రాజభక్తిని సైన్యముల ద్వారా పెంపొందించుటకు వీలుగనా? ప్రజలకష్టములను నివారించి, వారి కోర్కెలను సఫలపరుచుటయే, ఆంతరంగికస్థితిని చక్కబరుచుటకు మార్గముగాని, సైన్యములను పెంచుటగాదు. సైనికుల మూలముననే పరిపాలనము కొనసాగవలసియుండునెడల, అది ప్రభుత్వమునకును గౌరవప్రదముగా నేరదు. ప్రభుత్వములు, ప్రజల సదభిప్రాయము నాధారము జేసికొనవలయును గాని, సైన్యబలమును గాదు. పరిపాలనము ప్రజలకు కంటకముగ నుండు నేని, తమపక్షతులను ప్రభుత్వములు మానుకొని ప్రజేచ్ఛ ననుసరించి పరిపాలించుట ధర్మము. నాగరిక దేశములందు జరిగెడి పద్ధతి యిదియే. ప్రజల నడగదొక్కు నిమిత్తము, సైన్యములను స్థాపించుట లేదు. ప్రేమపై యాధారపడియుండని పాలనము చకు నిజబలములేదు. సైన్యాధిపతి యీ సంగతి గుర్తించి చూచు గనువింపదు. ఆంతరంగికస్థితికొరకు సైన్యములను విశేషముగా నిలిపియుంచుటల బహిరంగముగ వెల్లడించుటచే, ప్రజలలో జనించిన అశాంతియు, అనుమానములును వృద్ధియగునుగాని తగ్గి పోనేరవు. బ్రిటీషు సైనికుల బలమును ఈసమయమున తగ్గించుట, ధర్మవిరుద్ధమని, సైన్యాధిపతి పలుకుట విచిత్రము. ప్రపంచరంగము లన్నిటియందును అద్భుతముగా జోరాడిన భారతీయ సైనికులు బ్రిటీషు సైనికులు జూపిన శౌర్యమును జూపజాలరా? లేక బ్రిటీషు సైనికులయడ గలవిశ్వాసము, రాలిస్సను ప్రభువుగారికి భారతీయ సైనికులందులేదా?

సర్వోప స్వరాజ్యసిద్ధి రాలిస్సను ప్రభువుగారి కిష్టములేదని, వారి యుపన్యాసము తేటపరుచుచున్నది. నడువనేరకముందే భారతీయులు పరు

గ త్రదలచుచున్నారను, మామూలు వాదమును వీరు ప్రతిపాదించుచున్నారు. సైన్యమును, సివిలు సర్వీసును భారతీయులతో నిండు నప్పటికి అనేక తరములు గడచిపోవలయునని, వీరి యుద్దేశము. రాలిస్సను ప్రభువుగారి యభిప్రాయము ప్రకారము, హిందూ దేశమున కింతతీవ్రతలో ముక్తిలేదని తెలియగలదు. రాజ్యాంగ సంస్కరణముల గూఢార్థ మేదిమో, ఇప్పుడు వెల్లడియగుచున్నది. దేశము దాటవలసిన యంతరముల సంగతి బయల్పడుచున్నది. సంస్కరణముల స్వభావమును గ్రహించిన పిమ్మట, మితవాదులయినను తరముల గడుచుట కంగీకరింపజాలరు. రాలిస్సను ప్రభువుగారి యుపన్యాసమునందు మరెయ్యక రహస్యము వెల్లడియగుచున్నది. రాజోపుసంవత్సరమునందు ప్రస్తుతపు వ్యయమునకన్న ఎక్కువ వ్యయమున కేర్పాటు జేయుట కవకాశముండును. ఆర్థికస్థితిబట్టి, ఆధునిక యుద్ధ పరికరముల ననేకములనుకొనుటకు ఈ వత్సరము తాము మానివై చితిమని, సైన్యాధిపతి బలికెను. ఇంతవరకు మేలే. రాజోపు సంవత్సరమునందు వీటితోగూడ గలిపి, యుద్ధ వ్యయము ఇంకను పెరిగిపోవునని యూహింపవచ్చును. ఆదాయమునందు విశేషభాగము సైన్యములకే సరిపోవుచో, ఇక మిగిలిన వ్యయముల కేమి మిగులును? దాదాభాయిగారు ప్లేటుకోస్సిలు సభలో దెలిపినట్లు, ఏడేళ్ళమునందును రాబడిలో సగభాగమును మిలిటరీపై వెచ్చించి యుండలేదు. వజిరుస్తాను దండియాత్రగురించి, దాదాభాయిగారు చక్కని హిత మొనగిరి.

సరిహద్దు ప్రాంతములందు సహజముగా సరిహద్దుయొద్దకు ప్రభుత్వ సైన్యములను, తీసికొని రండని వీరు హెచ్చరించిరి. ఆ ప్రాంతమునందు అనవసరముగా దేశమును కలుపుకొనుటగాని, ముందుకు పోవుటగాని తగదని, దాదాభాయిగారు హిత మొసగుచున్నారు. ఈ సరిహద్దులను వదలి వేయ వలయుననియు, మూఢులగు వజిరుస్తాను ప్రజలను నాగరికమునకు దీసికొనివచ్చు నిమిత్తము, హిందూ దేశ ద్రవ్యమును ప్రతిసంవత్సరమునందును వెచ్చించుటకు సాధ్యపడదనియు, దాదాభాయి గారు ఖండితముగా బలికెరి. ఇట్లులే దేశీయవస్తువులపై పన్నును హెచ్చించుట అనుచితమనియు, యూరపునందు ఏ ప్రభుత్వమయినను ఇట్టిపనికి బూనిన ఒక్కదినమయినను నిలువనేరదనియు, వీరు సూచించిరి. దాదాభాయిగారు, అధికారుల కత్వంత ప్రియులు. ఇట్టిసభ్యులే బడ్జెట్టును చూచునని రాకరించుచుండ వీనినిగూర్చి ప్రజలలో నెట్టి యభిప్రాయము వ్యాపించియుండునో తెలిసికొనవచ్చును. సైన్యాధిపతితో బాటు, మిగిలిన ప్రభుత్వసభ్యులును వ్యయమును మిగుల పట్టుదలతో సమర్థించిరి. ఆర్థికసభ్యులగు హెయిలీగారు, తాము జేసిన ఏర్పాటులను మార్చవీలులేదనిరి. మిలిటరీవ్యయమును అనుమానమునను తగ్గించవీలులేదని బలికెరి. ఇంతటితో నూరుకొనక, వీరు ఆనధికారసభ్యులను బెడిదించిరి. ఈ బడ్జెట్టును శాసనసభ్యుల అంగీకరింపనియడల, హిందూ దేశము ఇదివరకుగాని ఇకముందుగాని సంస్కరణ విధానమును కొనసాగింపజాలదను సభిప్రాయము బలపడునట. అందుచే, దేశ సక్రమాభివృద్ధిని అడ్డగించెదరా, లేక బడ్జెట్టున కంగీకరించి దానిని సాగనిచ్చెదరా యని, హెయిలీగారు అడుగుచున్నారు. శాసనసభ్యుల ప్రత్యుత్తరములు లుండునో ముందుగాని తెలియదు. ప్రభుత్వమువారి బడ్జెట్టు ఏర్పాటులకు తల యూచిన, హిందూ దేశ సమర్థత వెల్లడియగుటయు, లేనియడల హిందూ దేశ సమర్థత వెనుకకు బడుటయు జరుగు

నెడల, పార్లమెంటు సభ వారి సంస్కరణముల పరిక్షి
 పరీక్షననుండునో గ్రహించవచ్చును. అధికారపక్షము
 వారిలో ప్రజలు నేకీభవింతునో, మరియొక అంతరము
 లభించును. లేనియడల, ఉన్నదిగూడ తొలగి
 పోవును. ఇట్టి సంస్కరణములను చేపట్టి, స్వపరి
 పాలనము పొందుటకు సాధ్యమగునో లేదో, ఈ
 హిందువులు సులభము.

“ గాంధీసంచలనమును అరేకటవలెను ”

గాంధీసంచలనమును ప్రభుత్వమువారు కొంత
 సాగనియకూడదని, డియిలీ న్యూస్ పత్రికా ప్రతి
 నిధిలో గా. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు పలికియుండిరి.
 బ్రిటిషు స్నేహితులమధ్య, శాస్త్రిగారు వేరొక
 రీతిగ బలుకుదురని తలంప వీలులేదు. వాషింగ్టన్
 టను సమావేశ సభ్యత్వము నానారాష్ట్ర సభా
 సభ్యత్వము, సామాజ్య సమావేశ సభ్యత్వము,
 శాస్త్రిగారిని భ్రమపెట్టుట బింతగాదు. టైముస్
 మొదలగు యూనియన్లు పత్రికలు, నేషను మొద
 లగు లిబరలు పత్రికలు సములము గాంధీ నిర్బంధ
 మును గూర్చి మొర బెట్టుచుండ, శాస్త్రిగారుగూడ
 ఆశ్చర్యంతోనే తమకంఠమునుగూడ గట్టిపెరి. ప్రస్తుత
 సంస్కరణములతో మితవాదులయినను సంతృప్తి
 జెందలేదని శాస్త్రిగారికి తెలియును. రాష్ట్రము
 లకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమిచ్చి, ద్వంద్వ ప్రభుత్వ
 మును తీసివైచి, మంత్రులకు సంపూర్ణాధికార
 మిచ్చినచో, నిరాకరణోద్యమము అదృశ్యమగునని
 మితవాదులు తలచుచున్నారు. ఇట్టి వరమును
 పార్లమెంటుసభ యాతరుణమున ప్రసాదించుటకు
 సాధ్యపడదని, శాస్త్రిగారు భావించుచున్నారు.
 శాస్త్రిగారికి మితవాదుల యభిప్రాయము
 గూడ ఆచరణ సాధ్యమని తోచుటలేదు. శాస్త్రిగారు కేవల అధికార పక్ష
 మున మిత్రమయిన అతితయోక్తి గాదు. మద్రాసు
 మొయిలుపత్రిక శ్రీనివాసశాస్త్రిగారిని మిగుల
 ప్రశంసించుచున్నది. ఆంగ్లో హైందవ పత్రిక
 లన్నియు, ఇటులనే పోగడనని తలచెదము. ఇందుకు
 శాస్త్రిగారుగర్వపడెదవలెనాల్సినదే తెలియదు.
 గాంధీసంచలనమును దేని నరేకటవలయును? నాలు
 వడుకుటను, నేత నేయుటను మాన్పింపవలయునా?
 జాతీయవిద్యను మాన్పింపవలయునా? పంచాయతీ
 లను నిర్మింపకుండ నాటకపరుపవలయునా?
 గాంధీ సంచలనమును దేనిని మాన్పింపవలయునో
 శాస్త్రిగారు చెప్పలేదు. ఆపిమ్మట నేమిచేయవల
 యును? స్వప్రయత్నమును దేశముమాని, పరా
 ధీనభావమును మరింత వృద్ధి జేసికొనవలయును
 గాబోలు! సర్ కృష్ణగోవింద గుప్తవంటి మితవాది
 సయితము, సూతన దృక్పథము గనుబటచుండ,
 శాస్త్రిగారు అధికారులకు వంతబాటుల చోద్య
 ముగనున్నది. భారతవర్షము నెదుర్కొనిన, ఈ
 సందిగ్ధ సమయమున మితవాదులు తమ సంకుచిత
 భావమును విడిచి దేశ సేవజేయలేని, ఆత్మగౌరవ
 మును పూర్తిగ కోల్పోయెదరు.

సంయుక్త రాష్ట్రములు: మతస్వాతంత్ర్యము

సంయుక్త రాష్ట్రముల శాసనసభలో, విద్యార్థు
 లకుగాని వారి సంరక్షకులకుగాని ఇష్టములేకున్న
 చో ప్రభుత్వసహాయమును పొందెడి పాఠశాలలందు
 చూచిద్యను నేర్వవలయునని నిర్బంధముండగూడ
 దని తీర్మానము అంగీకరింపబడెను. ఈ తీర్మానము
 కలసే, విద్యార్థుల మతస్వాతంత్ర్యము సంరక్షిం
 పబడును. ఇతరమతములను విద్యార్థులకు నిర్బంధ
 ముగ బోధించుట, అనుభవము. సంయుక్త రాష్ట్ర
 శాసనసభ వారి రంగీకరించిన తీర్మానము, మద్రాసు

శాసనసభ వారిచే వెనుక త్రోసివేయబడెను. ఇట్టి
 తీర్మానము జేయుచో, విషనరీలు జేసిన సహాయము
 తొలగుననియు, దేశభివృద్ధి యడుగంటుననియు,
 జన్మి సుపక్షపు సభ్యులు పలువురువాడించి, తీర్మాన
 మును ఓడించిరి. సామాన్య విషయములందుగూడ,
 మద్రాసు శాసనసభ దేశపురోభివృద్ధికి ఎటుల అడ్డు
 దగులుచున్నదో, గ్రహించవచ్చును.

లోకలుబోధలు: ఎన్నికలు

గోదావరి జిల్లాలో తాలూకా బోధులకు
 ఎన్నికల సీ సమయమున జరుపుట వాంఛనీయము
 గాదని ప్రభుత్వమువారు భావించి, ఆరుమాసముల
 వరకు ఇప్పటి బోధులే నిలిచియుండునని, ఈవారపు
 భోర్టు సెంటు జార్జి గజెట్టులో ప్రకటించియుండిరి.
 గుంటూరు జిల్లాలో యూనియను బోర్డుల ఎన్ని
 కలనుగూడ ఆరుమాసములవరకు నిలుపుదల జేసిరి.
 ఇందుకు కారణమేదియో నూ చించియుండ
 లేదు. క్రొత్త ఎన్నికలు వాంఛనీయము గాకుండు
 టకు, సహాయనిరాకరణావలంబులు లోకలుబోధ
 లలో బ్రవేశించెదరను శంకయో, లేక వేరొక కార
 ణముగ అదో తెలియదు. స్థానిక సంఘములలో ఎన్ని
 కలు జరుగవచ్చును, క్రొత్త పట్టణములను నిర్మించిన
 ప్రయోజనమేమి? సంస్కరణ విధానముక్రింద,
 క్రొత్త వింతలు బయలుదేరుచున్నవి.

రాష్ట్రీయ శాసనసభలు

విహారు బరిస్టా శాసనసభ

8 వ తేదీన పాట్నాలో జరిగిన శాసనసభలో పోలీసు
 వ్యయము 7, 25, 808 రూపాయలను గూర్చి చర్చ జరిగినది.
 అదనము పోలీసులకు 25 పేలు యెయ్యగూడదను తీర్మాన
 మామోదింపబడెను. ఎకో కొద్ది మంది నేరము చేసిన ఆ
 ప్రాంతమునందు నికసింపు వారందరను పోలీసు వ్యయమును
 భరింప వలెననుట చే ప్రజలకు చాల ఆగ్రహము కలిగినది.
 వారాపన్నుల నియ్యన చాల అల్లరులు కలుగునని సభ్యులు తెలిపిరి. పోలీసు చట్టము
 విమర్శించు నిర్ణయమును నిరసనగా నుడిపిరి. ఈ రాష్ట్రము
 ను తుల్యరాష్ట్రములతో పోల్చి చూచిన యట పోలీసు వ్యయ
 ము మిక్కిలి హెచ్చుగాను విద్యాపాఠశాలల వ్యయముచాల
 తక్కువగాను యున్నది. వ్యయమును తగ్గించి లంచగొండి
 తనమును మానిపించవలెనని నిర్ణయము నుడిపిరి. గోధులు వీని
 దని నిర్ధారణ చేయ వీలులేక దొరతనమువారు నిరోధులను
 గూడ క్షింపవలసి వచ్చుచున్నది, సహాయవాదులు కోమలను
 పట్టియిచ్చినచో యాబాధ తొలగునని మా. దావూగారు నుడి
 పిరి. ప్రభుత్వమున హామెలు గావించుట కంగీకరించిరి.

మధ్య రాష్ట్రముల శాసనసభ

ఇండియాలో ప్రభుత్వోద్యోగములలో యింటియలు
 సర్వీసు యుద్యోగములకు బ్రిటిషు దీవులలోనివారిని నియమిం
 చుట సాధ్యమైనంతవరకు మానివేయవలెనని తీర్మానము శాసన
 సభలో సామోదింపబడినది. యుద్యోగులలో వెత్తుమంది
 గూడ అనుభవముగా ఓటునిచ్చిరి.

కలకత్తా రాజధాని జనరలు

హాస్పిటాలు సమైక్యము

ఈవైద్యశాలలని చాకీరు లందరూ 8 వ తేదీ వుదయ
 మునం దొక్కసారి సమైక్యకట్టిరి. వైద్యశాలలో 280 మంది
 కోగులున్నారు. ముగ్గురు వైద్యులును కొద్దిమంది ఆయాలు
 మాత్రమే యుండిరి. ఆంగ్ల వైద్యుల వుపకారములన్ని సహాయ
 ముజేసిరి. చాకీరులు హెచ్చుతీతులను కోరిరి. ఇటీవలనే తీత
 ములను హెచ్చించి చాల సదుపాయము చేయబడెను. ఇక
 హెచ్చింప వీలులేదని నూపర్నెంటు తెలిపెను.

రంగూనులో స్త్రీమరులు కొట్టుకొనుట

5 వ తేదీ ఆదివారమునా దువయమున రంగూనునందు
 రెండు చేపుస్తీమరులు కొట్టుకొనినవి. 15 లేక 50 మంది ముగ్గు
 రియిరి.

స్థానిక వార్తలు

టీకాలు వేయుట:—మద్రాసులో టీకాలింకమిడట
 యుచితముగ వేయబడును. నేయింపుకొన దలచినవారు
 కార్పొరేషను ఆరోగ్యశాఖాధి కార్యో డివిజనులో మెడికల్
 రిజిస్ట్రారు-వాక్సి నేటరుకో దరఖాస్తు పెట్టుకొనిన టీకాలు
 వేయబడును.

నెల్లూరు కలవల కట్టను శెట్టి ఆయుర్వేద వైద్యా
 లయము:—గత ఫిబ్రవరి మాసమున యాయుధిత ఆయు
 ర్వేద వైద్యాలయమునందు 6890 చుండి జ్వరముల శుచ్ఛ
 కొనిరి. 3704 మంది పురుషులు 1566 మందు స్త్రీలు, 1620
 మంది పసిపిల్లలు, సుటున దినమునకు 246 మంది మందుల శుచ్ఛ
 కొనిరి.

హిందీ ప్రచారము:—హిందీ ప్రచారమును ఇంకయు
 నుత్సాహముతో సభిక్తముగా జరుపుటకు ఒక సమితి ఏర్పరుప
 బడియున్నది. ఇందులో వీరు సభ్యులై యుందురు:—హిందీ
 కేక శర్మగారు రాజమహేంద్రవరము, మల్లాది నెం. పి. రా.
 అంజనేయులు గారు మచిలీపట్టణము, రాంభోగ్ నేగారు నెల్లూరు,
 హానారశర్మగారు మద్రాసు, ప్రతాపనారాయణ బాగ్ శే
 యా తిరుచినాపల్లి, కృత్తివాక్ వేలూరు. ఈ సమితి ఈ మా
 డ్యునెల 17 తారీఖున ప్రారంభము 11 గంటలకు మద్రాసు
 హిందీ ప్రచార కార్యాలయములో కూడును.

హిందీ పత్రిక:—ఈ దేశములోనివారులకు ఉప
 యుక్తమగు హిందీ పత్రిక ఏది అని మమ్ముల ననేకులు ప్రశ్నములు
 వ్రాసి యడుగుచున్నారు. వారలకని ఉపయుక్తమైన పత్రిక
 లేకపోవుటచే మేము ఎదేని ఒక పత్రికయొక్క పేరు చెప్పించు
 టిమి. మా కార్యాలయముందు ముందు హిందీ ప్రచారకు దైయుం
 డిన శ్రీ భేమానంద రావత్ గారు ‘భారతలింక్’ అను పత్రి
 కను చెన్నై పురిలో నారంభింపబోవుచున్నారు. కాని ఇదియు
 క్రొత్తగా హిందీ నేతృత్వమువారలకు ఉపయుక్తము కానిదనియే
 మానమృక్ము. కాబట్టి మేమే ‘రాష్ట్రీ భాషా ప్రచారక’ అను
 మాసపత్రిక నారంభింపబోవుచున్నాము. ఇది ప్రైవేట్ పాబ్లిషి
 నాడు వెలువడును. ఇది ఈ దేశము వారికియే ప్రయోజనంబును
 నుగాన జను తెల్లరును చందానారులయు మమ్ములను ప్రోత్సాహ
 పజుతురని నమ్ముచున్నాము. ఇందులోని భాషను శుద్ధముగాను
 సూక్ష్మముగాను ఉంచుటకని విశేషముగా గమనించబడును. చం
 దానారులు కాగోరువారు సంకల్పించుదాయుగు 2 రూపా
 యలను మా కార్యాలయమునకు ముందుగా పంపవలయును. రాజ
 మహేంద్రవరములో ప్రచారము చేయున్న శ్రీహృషీ కేశ శర్మ
 గారు ఇందులకు పత్రికాధిపత్యము యుందురు. వీని నే కిక్కురిము
 గా వాగపత్రికగా చేయుటకు ప్రయత్నింతుము—హిందీ ప్రచా
 ర కార్యాలయము తిరువల్లి కేసి.

హిందీ ప్రచారక ఆశ్రమము:—హిందీ ప్రచార
 ఆశ్రమము ౨ బోఫు జూలై నెలలో నెల్లూరులో నారంభింప
 బడును. ఇదే ఆశ్రమ తిమిళి మతయాలదేశములకు మధ్యనున్నది.
 ఆశ్రమములో నేరుప్రచారకులకు ఉండుటకు వసతులును, భోజ
 నము, చతువుటకు పుస్తకములు మొదలగునవి ఉచితముగా పం
 పడును. వారిలకు 6 నెలల వేతను పొంది నెర్పబడును. అటు
 తర్వాత వారు భాషాప్రచారము చేయుటకై బయట వెళ్లు
 నప్పుడు నెలకు ౨0 రూపాయ లివ్వబడును. ప్రచారకుల నెన్ను
 టకు జూన్ నెల ఆరంభములో నోకపరీక్ష జరుగును. ఎవ్వరు
 ఎప్పుడు జరుగుననుట తెలియపరపబడును. ఈ పరీక్షకు ౧ హిందీ
 బాలబోధిని ౨. హిందీ పహిళిపుస్త (3) బాలకథాకహని.
 (౪) హిందీ కా హిలే లేక హిందీ స్వబోధినిలో నుండు వ్యాకర
 ణము.

వారువారు ప్రార్థనా పత్రములను రాంభోగ్ నే శ్రీహ
 ర్షవే. హిందీ ప్రచారక నెల్లూరుకు ఈ నెల 31-వ తారీఖులో
 పల అందునట్లు పంపవలయును. వెండికానటునంటి యువకులైన
 మేలు. ఇంకయు విశేషముగా నేదేని తెలిసికొనగోరువారు శ్రీ
 రాంభోగ్ నేగారికి వ్రాయవలయును. వారు ఇందులకై చం
 వనూలుచేసి అందులకు రసీదు ఇత్తురు. వనూలు అయిన డ
 గురించియు భువ్యుగురించియు పత్రికలలో బ్రకటింపబ
 హరివారశర్మగారు.

గాంధీ నరేంద్రుల చేయుదు!

మద్రాసు మెయిలు ఫ్రెంచ్ 8 వ తేదీ ప్రధాన వ్యాస వినియోగి వ్రాసెను :

“ప్రభుత్వముకు విరోధముగ గాంధీచేయు ప్రచారము నిక సాగినయెడల ప్రభుత్వమువారు చేయదగిన సమయమే తెలివినది” ని లండనులో శ్రీనివాసకాశ్రి గారు పరికినప్పుడు రాజభక్తులయి వ్యామభ్యులగు భారతపౌరు లందరి యుద్దేశమును బ్రకటింపి యుండెను. ఈ యభిప్రాయము భారత దేశములో ననేకపర్యాయములు నెల నడియన్నది. కాని జ్ఞానులయిన భారతీయులను అనేకులను పాశ్చాత్యవాదులనును నమ్మియున్నట్టియు, మార్తదేశపేజలో జన్మించునయి గడపిట్టియు, స్వభావసిద్ధముగా స్వరాజ్యము కావలెనని కోరుచున్నను దేశకాలపరిస్థితులట్టి భారతదేశ మధి శివేశరాజ్యములతోపాటు పరిపాలనకు సంసిద్ధురాలగు లేదని గ్రహించినట్టియు ఒక భాగతీయుడు సామాజ్యముఖ్యపట్టణములో నియభిప్రాయమిచ్చినప్పుడు దాని విలువయధికమగును. ఇప్పుడది కాదు శ్రీనివాసకాశ్రిగారిని ఆయనకృత్యములను దూషించి ఆయనప్రచారము పీనపరప ప్రయత్నింతురు. కాని యాయ తివాహరే కొంతకాలముక్రింద ఆయనయొక్క తెలివని విధానమును పొగడి యున్నా రని ఇండియాలో మనకు తెలియును. పిరియపురికిని భేదమేమనగా, అతివాదులు జ్ఞానమునుండి బాలుడు నిప్పుతో చెల్లాటాడు యజ్ఞములో బ్రవేశించి వారు. కాశ్రి గారు యనుభవముల కారణమున జ్ఞానము సంపాదించి, సంస్కరణముల విలువ గ్రహించి వానివ్వారా భారతదేశము సకలమూర్తముల యధిపతీయతోపాటు పరిపాలన కభివృద్ధి నంద జేయవలెనని యాతురపడుచున్నారు.

గాంధీగారికిని, ఆయనయొక్క యరాజక ప్రచారముల నంతమొందింప నెందు శ్రీనివాసకాశ్రిగారిని చాల భేదమున్నది. కాశ్రిగారు మంచి దేశభక్తుడు. ప్రజాసౌకర్యముడతెక కష్టపడువాడు నయియున్నాడు. గాంధీగారి క్యంత యభిప్రాయములు లేవు. అనుచరులు నలుగురి యుద్దేశమును మార్త మాత్ర మాత్ర ప్రకటింపమందును; ప్రస్తుతమున నరాజకవిప్లవకారుల సంఖ్య అతివాద కాంక్షలలో ప్రవరియున్నది. ఏమయినను సరే పిరందకు ముందుకు పోవతె నని కావున గాంధీగారు బాహ్యోపదేశమును మ్రొంగి తేసి అతివాదులలో నేడినేడిగ నున్నవానివైపు తిరుగుచున్నాడు. చారిత్రావారికి యకృత్యముల నాతన మన్నించుచున్నాడు. దిట్టి తీర్మానము బాహ్యోపదేశమునై చేయబడినదిగాన కానోల్లంఘనమునైచేసిన దిట్టితీర్మానమంత యపాయకము కాదనుచున్నాడు. తాన విజయమందిరినని ఆయన యెందు చున్నాడు. అతివాదులతో బాగాఅల్లరిచేయు యనుచరులాయనను తొగడుచున్నాడు. కాని నిజమయిన జ్ఞానులనెంతటి ఆయనత్వప్రేమచ లేడు. శ్యామలబద్ధులయి గాంధీశ్రీములయిన భారతీయపౌరుల కాయనయెడల వినుగు జనింపింది. ఈవినుగును మనిషియెడలను ఆయనవిధానము యెడలనుగూడ వారు కనబరచుచున్నాడు. ఆయన దేశమున కుపద్రవకారుడు గాన యింకను హానికలుగ జేయు నవలో మానునకు లేకుండ జేయవలెనని నాకు కోరుచున్నాడు.

భారతప్రభుత్వమువారు గాంధీగారి నరేంద్రుల చేయ నమ కట్టివారియు కానోల్లంఘనము నిలుపుదలచేయుచు బాహ్యోపదేశ తీర్మానించినదిగాన యిప్పుడరేంట్లు చేయలేదనియు మాంటేగ్యుగారు కొన్ని దినములక్రిందట ప్రకటించియున్నాడు. దిట్టి తీర్మానములను బాహ్యోపదేశము నిరుపయోగ మయినదని యిదివరకే చెప్పియున్నాము. అతివాదులు తిరిగి వ్యప్తిసమప్తి కానోల్లంఘనములకు గడంగి గాన గాంధీగారియెడల సమానము చూపుటకుగాని దయచూపుటకుగాని యిప్పు డవకాశము లేదు. కావున సాధారణముగ నాయన నరేంద్రుల చేయవలెను. శ్రీనివాసకాశ్రి గారిది యి కోరుతున్నాము. బుద్ధిమంతులయిన భారతీయులందఱియు కోరుచున్నాము. కాంతి నెలకొలిపి ప్రాణములకు ఆర్తికీతము చేకూర్చవలె ననినయెడల గాంధీగారి నరేంద్రుల చేయవలె మార్గము. చదువరులు మామెడల దురభిప్రాయాలు కాకుండురగాక! అతివాదవాదులకు దిట్టకు నామక: యున్నావనియు, బలమయిన విప్లవకారులగు నతివాదవాదులకు యభిప్రాయముల నాయన ప్రకటించుచు వారి యజ్ఞులకు లోనయి పి యున్నాడని మేము గ్రహించినాము. కాని అపాయకరమయిన గుప్త్యులనెర నాయకులకు ఆయన కాపుటలగా యున్నందున

వంటనే ఆయన నరేంద్రుల చేయవలెను. దేశపరిస్థితులనుపట్టి చూడ యెంత యపాయము వాటిల్లి నను వాటిల్లకన్యునని తోచుచున్నది. దేశములో బోర్నివిత్తు భీతవాదులను ప్రవేశపెట్టయింనువారి యుద్దేశముతో ప్రస్తుతయాంధోళన మేకీభవింపచున్నదని తోచును. గాంధీ నరేంద్రుల చేసినయెడల పిరందకు బయట పడుదురు. తేకున్న అధమము యిప్పుడున్న మాను మనుగయినను తొలగిపోవును.

రైల్వేనమైకట్టు

నార్తువెన్నర్ను రైల్వే యూనియను సమైక్యమును నిశ్చయించుట

లాహోరులో ఈ రైల్వే యూనియను కార్యనిర్వాహక సంఘసభ జరిగింది. దేశీయమువాటి ప్రకటనను గూర్చి చర్చించిరి. మధ్యవర్తిసంఘమును నియమించుటకు రైల్వేబోర్డువారంగి కరి:పనందున సమైక్యమునియము మండలసంఘములకన్నిటి కిని తెలిసిన వెంటనే నోట్లపట్టికలను పరిశీలించిన పిమ్మట సమైక్య కట్టును ప్రారంభించుటయే తిప్ప వేత సాధనము లేదని వారు తీర్మానించిరి.

మిల్లరుగారిపై కేసు

ఈ రైల్వేయూనియను ప్రధానోద్యోగి మిల్లరుగారిపైని తేజదినకేసు 16 వ తేదీకి నాయదా వేయబడెను. 'అనాడు మిల్లరుగారు వ్రాతమాలము నిచ్చెదరు.

కంటోన్మెంటు సంఘముల ప్రతినిధులు రాజప్రతినిధిని సందర్శించుట

ఈనెల 28 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు రాజ ప్రతినిధి ప్రతినిధులతో ముచ్చటించెదనని రాజప్రతినిధి కార్యదర్శి తింతివార్తనంపెను గాన కాశాసంఘములు ప్రతినిధులపేరులను ప్రధానసంఘ కార్యదర్శికి వెంటనే తెలుపవలెనని అంబాలానుండి 7 వ తేదీకి తింతి యిచ్చబడెను.

వంగరాష్ట్రములో పన్నులవసూలు

1922 ఫిబ్రవరినెలలో పుష్కపన్ను తప్ప తక్కిన పన్నులు వసూలు మొత్తము 294 లక్షలు. 1921 ఫిబ్రవరిలో వసూలుమొత్తము 254 లక్షలకి తక్కువ కాబవారు కలకత్తాలో ప్రకటించిరి

పాట్నాలో బేహారుజాతీయ కళాశాల

ఈ కళాశాల స్థాపకుని పటమును బేహారు గవర్నరు 6 వ తేదీని వెల్లడి పరచెను. ప్రిన్సిపాలు డి. ఎన్. సేనుగారి త్యాగమును సేజను గూర్చి సంతోషపాడు నుడివిరి.

మైలపూరు సంగీతసభ:— నందనాడ చక్రవర్తిము కాలక్షేపము:— ఈ నెల 12 వ తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము 4-15 గంటలకు మైలపూరులో శ్రీకపాతేశ్వర స్వామి దేవాలయముకు చేరువన్న గోపాలనాయకుడు పాతకాలలో శ్రీమతి డి. కోచమ్మకు అను మరయోశ్రీ భాగవతారు కొచ్చింపొనానము) నందనాడ చక్రవర్తిగూర్చి కాలక్షేపము గావించును.

వేలము

శ్రీకృష్ణ జిన్నింగు అందు రైసు ఫ్యాక్టరీయొక్క మెషిన్, బ్రిటానియా బాయిలరు 28 H.P. హార్వర్డ్ కేక్లూ ఇంజను 20 H. P. ప్లాటు బ్రదర్స్ జిన్ను, రైసుమిల్లు చాల్లర్స్ ఈనెల 15, 16 తేదీలను బెజవాడలో ఈ దినక సంతకముచేసిన వారలచే పబ్లిక్ వేలములో అమ్మబడును.

అప్పనమహాసదాశివసూర్యనారాయణ పోలిస్టే బుచ్చయ్య ఆకుల బక్కయ్య

శ్రీకృష్ణ జిన్నింగు అందు రైసు ఫ్యాక్టరీ ను కమిటి మెంబర్లు, బెజవాడ. (8494)

SOVEREIGN SPERMATORRHOEA PILLS.
Specially recommended to Students before examinations. A pill before bed enervigates stopping emissions. Sharpens memory; improves digestion; avoids constipation. Indent for 2 tins 8 As. each (net). (A)
M. V. R. RAMACHANDRA RAO, Market Tank, COCONADA.

బాపట్ల అడిపనల్ డి||ము|| కోర్టులో

ఫంక్ట్ O. S. 30/22

బాది: నాయుడు పున్నయ్య.

ప్రతవాదులు: 1 బొగ్గ సాంబయ్య
2 కందెపు శంకరయ్య భార్య మాచమ్మ.

ఈ నెంబరులో 2-వ ప్రతివాది భర్త యగు కందెపు శంకరయ్య యింకోట్ల కాపురస్తులు బోదాపుల కోటయ్య. 2 తూమాటి వెంకట్రాయుడు, 3 మున్నంగి నుబ్బారెడ్డి. 4 నాతన నుబ్బారాయుడు, 5 వడ్లమాడి యల్లమంద 6 మెరికనపల్లి పుల్లయ్య ఈ బాదికి యింకా మరికొందరినినీ నుమారు రూ 2000 లు వైగా బాకియుండి చనిపోయినాడు. అతను చనిపోయేటప్పుడు బాకిదార్ల యావన్నుండి బాకిలు యివ్వవలసదిగా భార్య యగు మాచమ్మ పేర విల్ వ్రాసి కాలముచేసివాడు. అందుకు భిన్నముగా 1 బో ప్రతివాది పేర 2 వ ప్రతివాది 3—12—20 తేదీన రూ 799—4—0 లు మొత్తమును బాలాబిగారు ప్రతిఫల నూన్యముగాను 2 వ ప్రతివాది ఆమె భర్త తాలూకు ఆస్తి విక్రయించినది. సదరు విక్రయము చెల్లరాదని క్రెడిటర్స్ అందరి తరపున యీ నెంబరు వాది దావా తేగా 21—3—22 తేదీన నాయదా చేసినాడు. గనుక యిందుమాలముగా అందరికి తెలియజేయడమైనది. (3501) రామరాజు చెంచురామయ్య, వాది పేదరు.

నోటీసు

మునిసిపల్ కౌన్సిలువారిచే ఆమోదించబడి ప్రస్తుతము అములులో నున్న మెహ్యాయిల్ రేట్ల ప్రకారము 1923 వ సంవత్సరము మార్చి నెల 31 వ తేదీలోగా పూర్తిచేయవలసిన మరమ్మతులు రస్తాలు వేయుట, కాలవలు, బావులు కట్టుట మున్నగువాటికి నీలుచేయబడిన టెండర్లు 1922-1923 సంవత్సరమునకు 1922 వ సంవత్సరము మార్చి నెల 20 వ తేదీనాడు సాయంత్రము 5 గంటలకు మునిసిపల్ కౌన్సిలుచేర్వేకగారిచే అంగీకరించ బడును. (3504)

మునిసిపల్ ఆఫీసు } డి. వి. హనుమంతరావు,
బెజవాడ. } చేర్వేక,
4—3—1922 } మునిసిపల్ కౌన్సిల్.

నోటీసు

“భూములు చాల చవుకగా దొరుకును”

గన్నవరం తాలూకా నున్న గ్రామములోని:—

(1) య 4600 లోని కర్రకంపకట్టె అమ్మబడును. ఇండ్లకు తలుపులు వగైరాలకు సరిపాయ్యు పలక గలదు.

(2) య 600 లు పొలం మెకక ఖంజరు భూమి నజరానామీద జిరాాయితి హక్కుకు వేలము చేయబడును.

(3) య 300 లు పల్లంకువాయపు అయిన పొలం జిరాాయితి హక్కుకు వేలం వేయబడును. చెరువు మేమే వేయించి యిచ్చే వరకు.

వరతులు నలయువారలు మా చిరునామాను వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును. 20—3—22 తేదీ లగాయతు బెజవాడ మకాములో పుయ్యారు యెట్టేటవారి బంగళలో వేలము జరుపబడును.

ఈ భూములు చూచుకొనవలసినవారు నున్న గ్రామము వెళ్ళి సముద్దారుగానిని పార్సెలుగానిని కలుసుకొని చూడవచ్చును.

N. B. — వేలము పాట అవసరము లేకుండా తీసు కొనే వారు మా చిరునామాకో వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును. (2)

కపిశేషరపురం యెట్టేట } Jamindar,
శుజూరు ఆఫీసు నుంచి } Kapilaswarapuram.
నూజిడు. 6-3-1922. } Camp Nuzuid.

ఉపద్యాయులు కావలెను

1922 సంవత్సరం జూను మాసమునండి తొమ్మిది నెలలలో గానవలయునట్లుగా, మధ్యతరగతియగు తెలుగువారికి భాష గానవలయునట్లుగా తరగతి అయి (trained) మెట్రిక్యులేషన్ పాఠశాల అనుభవక సమర్థులైన ఉపద్యాయులను నియమించుటకు నిర్ణయించుకొనబడినది.

Principal, Girls Normal School, Wesleyan Mission P O Secunderabad.

ప్రకటన

కృష్ణా జిల్లాలో కృష్ణా యూనివర్సిటీ డిప్యూటీ కమిషనర్ కు సామానులు సప్లయ చేయుటకున్నా (2) బెజవాడ ఏలూరు డివిజనులలో మెట్రిక్యులేషన్ ములలో అన్ని పనులు చేయుటకున్నా యూనివర్సిటీలో గోదావరి వెస్టర్న్ కృష్ణా యూనివర్సిటీ డిప్యూటీ కమిషనర్ సామానులు సప్లయింపబడు యిరవనాలు చేయుటకున్నా కృష్ణా జిల్లాలో యింజనీయరు గారివల్ల 1922 ఫిబ్రవరి ఏప్రిల్ నెల కి వ తేదీ పోయినవారం సాయంత్రం 4 గంటలవరకు బంద చేయబడినది. అందుచేత దాఖలు చేసుకొన బడునది యిందు మూలముగా తెలియచేయబడినది. పూర్తియగు వివరములను తెలుసుకొన గోరవారు డిప్యూటీ కమిషనరు యింజనీయరుగారికి వ్రాసుకొనినయెడల అచ్చు చేసిన అందరు నమోదానామాలను సోటిసుకొనున్నా తగు వివరములను బడయగలరు.

కృష్ణా జిల్లాలో యింజనీయరు వారికి విలకలపాటి

నోటీసు.

తేలుమాడపాటి వెంకటేశ్వరావు పంతులు గారితాలూకు బెజవాడ గ్రామము బ్రాహ్మణవీధిలో నున్నట్టియు, నేను విక్రయించుకొనుటకు రాము ఖరారు చేసినట్టియు, ఇంట్లు స్థలములనే తిరిగి వేలము వేసెదననిబందరుసబుకోర్టువైలు O.S. No. 60/1921 లోని రిజిస్టరు కస్టూరి కృష్ణానందము పంతులు గారు 2.3-22 తేదీగల ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 5, 6 అయిటములక్రింద ఈదిగువనుడ పొందినటుల ప్రచురించుచున్నాను:-

5. "పంటాలవారి స్థలములోని పెంకుటిల్లు ము.నెం. 2/219 రుదీనికి పడమరసానికి అనే పేరుగల ఇంకొక పెంకుటి బంగళాయున్ను, భూస్థలమున్ను తూర్పుసానికి ము. నెం. 2/220 రు పెంకుటిభవంతి తూర్పుసానికి అనే పేరుగలది భూస్థలము"

సదరు ఈ అయిటముల అస్తియె నాకు విక్రయించబడియున్నది. సదరు అయిటముల నేను 22.5.21 తారీఖుగల ఎగ్జిమెంటు ద్వారా సదరు వెంకటేశ్వరావు గారికిమారుడు సూర్యనారాయణరావు గారివలన విక్రయమును పొంది అప్పుడే రు 3500/-లు అడ్వాన్సు ఇచ్చియున్నాను. వారికి వారసులు గాను, ప్రతినిధులుగాను వ్యవహరించిన వారును సదరు ఖరారును స్థిరపరుచుకొని గమనించి యున్నారు.

ఈ ప్రకటన సన్నివేశములను కొనగూడదు. కొన్ని సమయములలోని ఇందుములముగా తెలియ చేయబడినది.

బెజవాడ } యనమండ్ర లక్ష్మీవరసింహము. 8-3-22

విదేశ వార్తలు

గాంధీ యుద్ధము నాపవలెను

శ్రీనివాసకృష్ణగారి యభిప్రాయములు

మార్చి 7:- "దేశం నాకు" పత్రికా ప్రతినిధి లండను నందు శ్రీనివాసకృష్ణగారిని దర్శించి ప్రశ్నింపగా నిట్లు నడిచిరి:- గాంధీగారి ప్రభుత్వ వ్యతిరేక కార్యముల నింక వెంకటాచలము సహించియుండుటకు ఏమిలేని సమయము వచ్చినది ప్రభుత్వమువారు గమనింపవలయును. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమిచ్చి, క్షుద్ధ పరిపాలనను తీసివేసి మంత్రులకు సంపూర్ణాధికారము కల్పించి యెడల ఈ యుద్ధము దృక్పథము పోవునని విశ్వాసము నమ్ముచున్నాను. పార్లమెంటువారు ప్రస్తుత మీ కార్య మొనర్చు రను విషయమున నాకు తెలియును కాని అధిక హక్కులను గోరుచున్న భారత జేతమున శంకృప్తిపరచి తిరవలెను. భారత జేతమునకు తెంపిన అధినేత స్వాతంత్ర్య మీయవలెనని నేను గోరుటలేదే సైనిక పరిపాలనను సంపూర్ణముగా భారతీయుల చేతులలోనికి వచ్చునవలె సంపూర్ణాధినేత స్వరాజ్యమున కర్పించవలెననియు ఇందులకు కారణము. బ్రిటన్ భారతీయులను స్వయము నందు తయారేయుటకు ప్రయత్నించినను ఇందులకు చాల కాలము పట్టును.

కృష్ణా జిల్లా కార్యకర్తలము

శ్రీనివాసకృష్ణగారు మార్చి 7 తేదీన ప్రయాణమునందు మార్చి 10 తేదీన వాకర్లకి భారత జేతమున జనరలు. ఢిల్లీ లోని మొదలగు ప్రజేతములకు ఏప్రిల్ 24 తేదీన ఆస్ట్రేలియాకు ప్రయాణమునందు. అధినేత కృష్ణా జిల్లా కార్యకర్తలకు పార్లమెంటు సామాన్య సమావేశము వారు గావించి న తీర్మానము నెట్లు నిర్వహించవలెనో విచారించుటకు గారు ప్రభుత్వమువారు ఢిల్లీ ఆస్ట్రేలియా, న్యూజిలాండ్, కెనడా జేతములకు బంక నిర్వహించిరి. కృష్ణా జిల్లా వారి ప్రత్యేక కార్యదర్శియగు బాల్ పాటుగారు గూడ ఢిల్లీ, పీఠ ఆస్ట్రేలియా యొక్క మొదటిను న్యూజిలాండ్ నందు పక్ష దినములను కెనడా యందు ఒక మాసమును నిలచెదరు. తరువాత స్వతంత్ర్య పోరాటమున కొన్ని పట్టణములందు భారత అధినేత స్వాతంత్ర్య కార్యకర్తలకు గూర్చి యొప్పకొనియుండుటగాను జూను, పిని తిరిగి వెస్టేంజరు మాసమున అందెనునట్ల వచ్చును. అప్పుడుండి భారత జేతమున వచ్చును.

స్వతంత్ర సంస్థానాధీశుల సభివృద్ధిచేయుట సర్. భువన గిరిగారి యభిప్రాయములు

మార్చి 7:- లండను నందు వివిధ ముక్తములకు జరిగిన ప్రాచ్యసమావేశ వింతుసంవత్సరమున సర్ ముంకెర్ భువన గిరి. దలాల (భారత కార్యకర్తలము) గాకును చెవా జపాను రాజకీయముల గూడ విశ్లేషించి. ఆ సమయమున భువనగిరిగారిట్లు నడిచిరి:- భారత పరిస్థితులు ప్రస్తుతము చాల విషమముగ నున్నవి. భారత జేతమును సంపూర్ణాధీశుల యధికారము క్రింద జేర్చివేయవలె నను నూతన ఎన్నటిని జరుగవలెను. ఇందులకు ప్రజలను మోసపుచ్చుట యగును. పాశ్చాత్య దృక్పథమున ప్రతేక పట్టుట వలననే ప్రస్తుత పరిస్థితులు సంభవించెను.

జపాను

తరువాత జపాను రాజకీయము ఇట్లు నడిచెను:- బ్రిటిషు యువరాజుగారు జపానునందు కలువబోవు పర్యటన మును ప్రజలత్యంతోష్ణతను గూడ గమనించుచున్నాడు. బ్రిటిషు జపాను మైత్రి దృఢతయు గావించు పట్టికములతో నొనర్చుచున్న ఆ నూతన అంగజపాను బహిష్కరిత యెడలగూడ ప్రభుత్వ ప్రాధాన్యము గమనించుచున్నాడు.

వర్తమాన స్వాతంత్ర్య పట్టుము సర్ హెచ్. గ్రీన్వుడ్ గారి సవరణ

మార్చి 7:- కాచిన్సు సభయందు సర్. హెచ్. గ్రీన్వుడ్ గారు వర్తమాన స్వాతంత్ర్య పట్టుము కానవలెన నట్లు మాసములలో నలువైపులను తెప్పించు జరుగవలెనని యొక సవరణ చేచ్చిరి. ఇందులకు 217 అనుమతముగను 88 ప్రతిపాదముగను సమర్థులు నిచ్చిరి.

లిమిరికునందు పరిస్థితులు

మార్చి 8:- ఒడెంబర్గ్ కు వ్యతిరేకముగను ప్రజా స్వాతంత్ర్యముగల లిమిరికుపట్టణమున వేము గావించుకొనెను. వీరికి మద్దతుసమర్థములు గూడ వచ్చెను. సంతకము జూలరుగ నున్న రాజకీయ ప్రభుత్వముగలము పోలికు కారకములకును కోపిలోలను జన్మించెను. ప్రజాస్వాతంత్ర్యములములు పరినింకను ఎదిరింపలేదు. ఈ ఇటలీయులకును పోరాటము జరుగవలెనని బ్రిటిషు కలలములు పట్టణమునందు కాకలా జేయుచున్నది.

మార్చి 8:- లిమిరికునందు ఇరుపక్షముల విరుద్ధ సైనికుల నాటకులును ఒకరితో ఒకరు జోక్యము చేయుకొన రాదని సమాధాన మొనర్చుకొనిరి.

రాజకీయ ప్రభుత్వ సైనికమంత్రి లిమిరికునకు వచ్చి రాజకీయములను జరుక్తుండెను.

బెల్జియం లోని యెల్లు.

మార్చి 7:- కరీబియన్ ద్వీపమున తిరిగి పీఠులందు పోరాటము జరిగెను. ఇద్దరు చంపబడిరి. 18 రకు గాయములు తగిలెను.

చట్టవిరుద్ధముగా ఆయుధములను తీసుకొనినందులకు గాను దొంగలబానిసలవారు కొంతరి 8 మొదలు 7 వత్సరముల వరకును పింఠానాగియ్యము కిరీలు విధించిరి.

మార్చి 8:- ఈదినమున బెల్జియన్ ద్వీప పోరాటములు జరిగెను. స్థలం వారు తెలిసి. కొంతమంది పోరాటమున పాల్గొంటు విసరివేయబడిన. అందు ఇద్దరు గాయములు తగిలెను.

సమీప ప్రాచ్యము

కెమలుసాహా రాయ బారము

మార్చి 8:- కెమలుసాహా గారు మార్చి 7 నుండి వారు జేరిన యెంట్ల వావాను వార్తాసంఘ కార్యదర్శి వారిని దర్శించి ప్రశ్నింపగా నిట్లు నడిచిరి:- కేసు అంగారా ప్రభుత్వము సకేగాక తురుష్కు సామాజ్యమున కంకటను ప్రతినిధిగ వచ్చి తిని. తురుష్కులు తండెత్తిరచ్చిన క్రతువులను పార్లమెంటు సం నిధముగ నున్నారు. దినము యాదృశము వీరి వా రెల్లప్పుడును ప్రయత్నించెదరు. సమీప ప్రాచ్యమున వ్యతిరేకముగా ముకుట్టుటకు తరారు తురుష్కు ఒడంబడికయే ప్రభుత్వము ము. మిక్రమండలి సభ్యులలో ప్రసంగించిన తరువాత నన్ని కంకటములను తీచినని నమ్ముచున్నాను. అప్పుడు మిక్రమండలివాడు తురుష్కు లెంత కాలచిత్తులో దరిసికొనగలరు.

మల్యాళములో సంద్భి

మార్చి 7:- కామన్వెల్త్ యందు కలవర కిచ్చింజి మల్యాళము గారు తెలుసుకొనినాగితో యెంట్ల సంద్భి రాయ బారముల ప్రారంభింపవలె నని నడిచిరి.

భారత జేతమునందును ప్రాచ్య జేతములకును మనసా ప్రాజ్ఞమునంతటి మనావృద్ధియై చాతుర్యము నిలుపుటకు గాను టర్కీలో సంధి గావించుకొన నవసరము గలదు. మల్యాళు గారితో మనము సంధి గావించు కొనవలెను. ఈవిషయము త్వరలోనే పాకిసు సమావేశమున చర్చింపబడును.

భగవత్కథా ప్రసంగ సభ:- ప్రెసభవా యొక మాసమున 1922 క సం॥ మార్చి 11 వ తేదీ కనివారం సాయంత్రం 8 గంటలకు "కంపవధము", 12 వ తేదీ ఆదివారం సాయంత్రం 4 గంటలకు "మంచుబిందోపాఖ్యానము" అను కాలక్షేపములు లోకమండలము స్కూలు హాలులో కుంభ కోణం బ్రహ్మశ్రీ పరమావతేళ కామ్రోలి వారివలన జరిపింపబడును.

నోటీసు.

నర్సారావుపేట డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. 130 of 1921

చా.:- భోగనాథుని వెంకటేశ్వయ్య పాకేత్ కూతుళ్లపల్లె. ప్రతివాది:- భోగి వారాయణరావు పాకేత్ రాజాపేట.

ఈ వెంటన వాదిపేరు 18-12-1918 తేదిన వ్రాయించి యిచ్చిన ప్రాంతరీసోటును బట్టి 18-12-1918 తేదిన వాదిపేరును వోయిలెట్టి యెల్లమంక, పసుకుర్తి నరస యెల్లం పేరన ప్రతివాది వ్రాయించి యిచ్చిన ప్రాంతరీసోటును సదరు యెల్లమంక నర్సయ్య వారికుండు యావాదికి ఆగరు వేసినందున నడరు నోటును ఒట్టిన్ని రూ॥ 50-11-0 లకు వాది ప్రతివాదిమీద కావాచేసి యున్నాడు. సదరు దానా ప్రతివాది చోజరగుటకు 1922-క సం॥ మార్చి 10 20-వ తేదీకి వాందానోయబడి యున్నది. కాబట్టి ప్రతివాదికి ఆక్షేపణ లెక్కయెడల సదరు 20-12-22 తేదీ వరకు 10 గంటలకు నర్సారావుపేట డిస్ట్రిక్టు ముసలు కోర్టులో చోజరయి కోర్టు వారిలో మనవిచేసుకొనవలసినదిగా తెలియచేయవలయునది.

నడింపల్లి జగన్నాథరావు,

6-8-22 వాది ప్రిడరు

సామాజ్య శాసనసభ

బడ్జటు చర్చ

అధికార సభ్యుల ప్రత్యుత్తరములు

(నిన్నటి తరువాయి)

రాష్ట్రస్థాన ప్రభువు.

కమాండర్ ఇన్ చీఫ్ ఆఫ్ రాష్ట్రస్థాన ప్రభుత్వ గారికి చెప్పిరి:— సైనిక కాఫర్ వ్యయమును ఆశీయుల తీవ్రముగ ఖండించుచున్నాను. వీరికి దీనికి తగు విధమున మాటిగ ప్రత్యుత్తరము వ్రాయవలసివచ్చినది. ఖర్చులను తగ్గించుటకై ప్రయత్నించెదనని నేను గడచిన సంవత్సరము చెప్పియుంటిని. ఆదేశమును కొన్ని ఖర్చులను తగ్గించితిని. దురదృష్టవశాత్తూ దేశమునందు జరుగుచున్న అల్లరుల నణచుటకై సేనలను కొన్ని ప్రదేశములకు పంపవలసి వచ్చెను. అందువల్ల ఖర్చులు పెరిగిపోయెను. ఆర్థిక పరిస్థితులు అసంతృప్తిరముగ నుండుటచే యీ సంవత్సరము, సేనలను తగ్గించున కత్తవసరి మగు అర్హుడు మోటారుబండ్లు, మెషినున్నులు, టాంకులు మొదలగునవి కొనుట ఆపివేయబడినది. ఎంతవ్యయము తగ్గించవచ్చునో, ఎంతవరకు సైనికులను తగ్గించవచ్చునో నిర్ణయించుటకు ఒక విచారణ సంఘమును ప్రభుత్వము వారు కీ ప్రకారముగా నిర్ణయించుచున్నారు. ప్రస్తుతము యుద్ధమునకు ముందువలెనే సైనికుల సంఖ్య 29,000 కు మించలేదు.

సేనలను తగ్గించుటకు ఏలులేదు.

ప్రస్తుతపరిస్థితులను అనుసరించి సైనికుల సంఖ్య తగ్గించుట కంత మాత్రము ఏలులేదని నాదృఢాభిప్రాయము. ఈ దేశమునందు వ్యాపించియున్న ఆకాలిన్లు ఇట్లు తీర్మానించవలసి వచ్చెను.

రాజద్రోహ ప్రారంభమగు ఆందోళనము.

దేశమునందు రాజద్రోహ ప్రారంభమగు ఆందోళనము నానాటికి ఆర్థికముగ వెలిదిపోవు చున్నది. ప్రతిదినము అల్లరులు జరుగుచునే యున్నవి. వాటిని ఆపివేయుటకై సైనికులు పంపబడుచున్నారు. మలబారు విప్లవ చరిత్రమును గమనించిన వారికి దేశము నందలి పరిస్థితులు విశదమగును.

భారత సైనికుల రాజద్రోహిని తీరగొట్టుటకై రాజద్రోహులు ప్రయత్నించుచున్నారు. వారి ప్రయత్నములు కొంతవరకు సఫలము అగుచున్నవి. ఇట్టి విషయపరిస్థితులలో సైనికుల సంఖ్యను తగ్గించుటకు ఏలులేదని చెప్పటము దేశాభివృద్ధికి వేరమునందు ఆకాలిన్లు అంత మొంద వలెను. సామాజ్యపట్ల తమకు సంపూర్ణమగు గాఢాభిప్రాయము భారతీయులందరు ప్రకటించవలెను. జాతీయైక్యముల పెంపొందించు ఆందోళనమునందు బాధ్యతగలవారు పాలు వ్రోగవలెను. ఇట్టి పరిస్థితులు నమకూరినవో సైనికుల సంఖ్య తగ్గించువిషయమే నేను ఆలోచించెదను. అంతవరకు ఇట్టి ఆలోచనల కదములేదు. నేను వేరువిధమున సలహా ఇచ్చినవో నేను నాభర్తమును: విడనాడిన వాడనగుచున్నాను. ఇండియాలో ప్రభుత్వమున్న బ్రిటిషు సైనికుల సంఖ్య స్వల్పమని నేను నమ్ముచున్నాను. ఆఫ్రికా సైన్యముతో సంధిబుదిరెను సేనలను తగ్గించు తీరులనుకను రాతేదని అభిప్రాయపడుచున్నాను.

సరిహద్దు

సరిహద్దులయందున్న మన పౌరులకు తగు సంతక్షణ నొసగుటకై వారిస్తామను ఆక్రమించుట అవసరమైనది. వాజరిస్తామ సంధున్న వారు మిగుల క్రూరులు. అప్పుడప్పుడు సరిహద్దు ప్రాంతములపై దాడిచేయుచునవారు సనేకవిధముల హింసించుచున్నారు. వాజరిస్తామ ఆక్రమణ ప్రయత్నములన్ని సైనిక కాఫర్లను అధికముగ చూపుచి. ఎంత ఖర్చు అయినను సరిహద్దులయందు కాంతి స్థాపించుట అవసరము. ఇప్పుడు మనము వెనుదీసిపో గొప్ప సమస్యలు కలుగును. సరిహద్దులయందు మనవీర్యులను అణచుట అత్యధికమగు భాగము సమస్య కలిగించవలసియున్నది.

భారత సైనికులు

సేనలయందు అధికముగ భారతీయులు తేర్చుకొనవలసివచ్చును. ప్రస్తుతము అర్హుల భారత సైనికుల సంఖ్య స్వల్పముగ నుండుటచే భారత సైనికుల సంఖ్యను తగ్గించుటకు ఏలులేదని చెప్పిరి. ఒక రెజిమెంటును కమాండు చేయువలయునని, అంగ్లయులకే 25 మొత్తము 50 సంవత్సరములవరకు తగు శిక్షాపాఠముల అవసరమగుచున్నది. భారతీయులకు మాత్రమే ఇట్టి శిక్ష అవసరము.

భారత సైనికులను తయారుచేయుటకు 4 కలా కాలస్థాపించబడినది. యువరాజుగా చేపట్టి శిక్షణాపాఠమునకు తీసుము జరిపిరి. భారతీయులను అధికము సేనలయందు చేర్చుకొనుట అన్నివిధముల ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించు చున్నారని మిరునమూలమగును.

కొన్నితరములు గడపవలెను

భారతదేశమునకు సంస్కరణములు ప్రసాదించబడినవి. స్వరాజ్యముగనుండు మిరు నడుమ చున్నారు. అయినను యీదేశమునందలి కొందరు రాజకీయ నాయకులు స్వరాజ్యముగ నుండు తేన్న గగడిచిపోవుటకు ప్రయత్నించిన పరుగెత్తుటకును ఎగిరిపోయి గవర్నమెంటును చేరుటకు ప్రయత్నించు చున్నారు. సేనలయందు సివిలు ఉద్యోగములందును సంపూర్ణముగ భారతీయులే యుండవలయునను మాట నిజము. అయినను ఇట్టి పరిస్థితు లేర్పడుటకు కొన్ని తరములు గడపవలెను. మన జాతీయతను సరిహద్దులయందు కాదు కొనియుండ సేనలను తగ్గించుటకై ప్రయత్నించుట మిగుల హానికరము. ఇది కాక దేశమునందలి పరిస్థితులు మిగుల అసంతృప్తిరముగ నున్నవి. శీఘ్రకాలములోనే లా ఆర్డరును శుభాపిత మొనర్చుటకై క్లిష్ట పరిస్థితు లేర్పడునని నమ్ముచున్నాను. ఇట్టి పరిస్థితులలో సైనికుల సంఖ్య తగ్గించవచ్చునని నేను సలహా ఇచ్చుట నా భర్తమునకు పరిత్యజించుటయే! సైనిక కాఫర్ వ్యయమును తగ్గించుటకు, భారతదేశమునందు కాంతి రాజ్యకీ సుభాషితమగుటయే నూత్నమగు మార్గము. దేశమునందు అల్లరులు తీవ్రము నణచుటకును ఇంత సేన అవసరము. (తరతాళవ్యవహారము)

అవధికార సభ్యులు

కొత్తదీక్షి నిర్వాహము నాపివేయవలయుననియు, రైల్వేలకుగానూ 30 కోట్లకు బదులు 15 లక్షల వ్యయ మొనర్చవలయుననియు తేజము ప్రతి పక్షివలె పన్ను విధించుట యుక్తము కాదని డాక్టరు సుబ్బాధికారిగారు సలహా యొసంగిరి.

అవసరమొద్యమము ఎంతవరకు సైనికుల సంఖ్య తగ్గించుట యంతమాత్రము యుక్తము కాదని సద్గాంధీగారు చెప్పిరి.

ప్రభుత్వ మహాని

గారికి చెప్పిరి:— మా కవులేము 16 పెన్సిల చొప్పున తీర్చివేయవలెను. ఈ దేశపు నివాసము ఇంగ్లాండునందుండుట ఎట్టివ్యాధిమో తెలియవచ్చును. ఈ దేశమునందు ధనము చేర్చి వాని పెట్టుబడికి సంతమొందిండుటకై బాంకీల సంఖ్య అధిక్యమై పరిమితి వికృతము చేయుచున్నది. ప్రభుత్వమునకు తగు ప్రయత్నములు చేయవలెను. భారతీయులకు అధికముగ పన్నులను ఎంతమాత్రము భరించవలెను. కావున సైనిక కాఫర్లను తగ్గించుట అవసరము. ఇంగ్లాండు ప్రభుత్వము వారు సైనిక కాఫర్లను కనుక కొంతకొంత భరించవలెను. సైనిక కాఫర్లయందును అధికముగ పెంచుట అవసరమొద్యమము అంతమొందదు. ఉద్యమ వ్యాప్తికారణములగు ప్రజల కష్టములకు తోలగ చుటచే ఉద్యమము అంతమొందును.

ఈ సైనిక కాఫర్లను ఎప్పుడు క్లియర్ చేయవలెనని ఈ క్షేత్ర కమిషనరు చెప్పిరి.

కొత్త ఎన్ వార్డుస్ వారు యాదివాశీ ప్రభుత్వమునకు తమ సాక్షాత్తులను దుఃఖించుట యుక్తమని యామిక్ భావగారు చెప్పిరి.

భారతదేశపు ప్రజల శేషమును గమనించినవో హాయిలగా క్లిష్టముల విధించవలయునని సలహా ఇచ్చియుండురని మియాక్ అనుజ్ఞుగారు చెప్పిరి.

అప్పు అధికమగుచున్నదనియు, రాజద్రోహపు అంశ శేషమునకు ఖర్చులు, ఇబ్బందులు అధికమగుచున్నదనియు, సేనలను తగ్గించుటకు ఏలులేదనియు సర్ ప్రాంత కార్యగారు చెప్పిరి.

ప్రభుత్వవిభాగము మానగని ఖర్చుతగ్గిదని రఘువీర సిన్హాగారు చెప్పిరి.

రాజసభ్యులు స్వరాజ్యము పొందుటకు పరుగెత్తవలెనని ప్రాంతముల మా కమిషనరులు ఇప్పుడు తేదనియు, దేశ

పు ఆదాయము, పేదరికమును గమనించి సేనాభివృద్ధి నిర్ణయించుట యుక్తమనియు మహాత్మాగాంధీ చెప్పిరి.

జోషిగారు రాష్ట్రస్థాన ప్రభుత్వమునకు దేశసేవను నుత్తముగ ఖండించుచు ఖర్చులు తగ్గించినవారి కొత్తవ్యయమును తగ్గించుటకు సభ్యులు ఎంతమాత్రము అంగీకరించరని చెప్పిరి.

సర్ గాంధీ ప్రే ఘెలుగారు

సైనిక కాఫర్లవర్గమును సర్ గాంధీ ప్రే ఘెలుగారు ఖండించుచు చెప్పిరి:—

సైనిక కాఫర్లపాలనము గురించి సభ్యులు తీవ్రముగ ఖండించినారు. భారత సైనికులను నమ్ముట లేదని జోషిగారు నూచించినారు. ఈ నూచన కారాధారమైనదియు అసత్యమైనదియు ఖండితముగా చెప్పుచున్నాను. సరిహద్దులయందు కాంతి పరిస్థితు లేర్పడిన గాని సైనిక కాఫర్లను తగ్గదు. సరుకు కొనుటకు 75 కోట్ల ధనము ఇంగ్లాండు నందు వ్యయపరచ బడుచున్నదనియు, ఆ సరుకు ఇండియాలో కొనినవో కొంతలాభము కలుగునని కొందరు సభ్యులు నూచించిరి. ఈ దేశములో దొంగని సరుకులో ఇంగ్లాండునందు కొనబడుచున్నది. అదికాక తాదాపు 5 కోట్లు రూపాయల విలువ గల సరకులూరే మే కొనుచున్నాము. సామాన్యాధికారులును యోగించు సైనికులచేత బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ఇచ్చియు చున్నారు. సర్ క్లాడు, జీకబుగారు ఇండియా ప్రభుత్వ ప్రతినిధి కాదు. వారి అభిప్రాయములు ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయములు కావాలవు. సేనల సంఖ్యను తగ్గించుట కంతమాత్రము ఏలులేదని రాష్ట్రస్థాన ప్రభుత్వము చెప్పినారు. ప్రభుత్వగారి కి విషయములందు గల అనుభవమును బట్టి నూతన వాతావరణము నిరాకరించుటకు ఏలులేదు. సరములు కొనునప్పుడు మేము సాధ్యమైనంతవరకు ముందు వెనకలు ఆలోచించి ఖర్చుతగ్గించుటకు అన్నివిధముల ప్రయత్నించు చున్నాము. సేనల సంఖ్య ఇంతయొందవలయునని కమాండర్ ఇన్ చీఫ్ గారు నిర్ణయించినారు. ఈ నిర్ణయమును ఇండియా ప్రభుత్వమువారు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించి నారు. అందువలెనే బడ్జెటు తయారు చేయబడినది. ప్రపంచమునందు అన్ని పదార్థముల ధరలు అధికముగ పెరిగిపోయినవి. అందుచే ఖర్చులు అధికమగుట అత్యవసరము కాదు. ఎన్నుకొని వ్యాపారము తీగించుట మున్నగు వాటివల్ల కూడ యాలోచించు వలసివచ్చెను. సేనల సంఖ్యను తగ్గించుటకు తగిన ఆవకాశమింకను కలుగలేదు. క్లిష్ట పరిస్థితులకంతకు సైనిక కాఫర్లయే మే కారణమని చెప్పటము న్యాయముకాదు.

ప్రభుత్వ ఆర్థిక సభ్యులగు సర్ మాల్బాము హాయిలు గారి ప్రత్యుత్తరము చేపు ప్రకటింపబడును.

శ్రీ రామచిలాసనభ, తెనాలి.

బెజవాడ మైలవరం హాలులో

ఈనెల 10-వ శుక్రవారమునాడు

పాదుక పట్టాభిషేక నాటకమును

ప్రదర్శింతురు

కే. కె. ఎం. ఇందిరలో బళ్ళెం నుగురివిలాస సభలో నందిన తొలగండ్లి రామచంద్రరావు.

కట్టు:— రూ. 2-0-0, 2-0-0, 1-0-0, 1-0-12-0, 0-6-0.

చా. రాజగోపాలం,

(3496)

కార్యదర్శి.

శ్రీ మైలవరం బాలభారతీసమాజమువారు

విశాఖపట్టణములో

‘రాజరాజేశ్వరీ’ నాటకశాలలో

ఈనెల 9-వ తేది లగాయతు నాటకములను

ప్రదర్శింతురు.

11-3-22 కృష్ణలీల

13-3-22 ద్రాపది

15-3-22 సారంగధర

(3449)

కె. పట్టాభిరామయ్య, కార్యదర్శి.

[2 వ పేజీ తరువాయి]

చెన్నైలో సహాయ మొదలుపెట్టిన అనేక బోలగిరినియేదల మహమ్మదీయులు కాంగ్రెసును తిరుదేశు. గోవును రక్షించు వాళ్ళ పోయిన యెడల ఒక్క హిందూవైనను కాంగ్రెసునం దుండదు. నైతిక గోవులను, సాంఘిక పేదను జూచి హాస్య మొనర్చుట యెక్కా స్వర ఆధునిక భావము, పంజాబు హాసములను జూచి హాస్య మొనర్చుట.

పాఠశాలల నిర్మాణముగూడ అధిక్షేపించబడెను. దీని యర్థమేమో జూచెదము. ప్రభుత్వపాఠశాలల ప్రతిష్ఠను వాళ్ళ నుండి తొలగించి, ప్రభుత్వపాఠశాలలకర్త కాపాలా చేయుట 1920 సంవత్సరమున యుండవచ్చును. ఇకమీద ప్రభుత్వపాఠశాలలకు కాపాలా చేయుటయు, బాతీయ ప్రతిష్ఠాపనయెడల నిరాదరణ వహించుటయు నేరములు. ప్రస్తుతమున్న బాతీయపాఠశాలలను కాగుజేసియెడల ఎక్కువకుండు బాటగను ఆకర్షింపగలుగుదును. అట్టి విద్యార్థులకు స్వాగత్యుత్సవాలును తీర్పు పిలుపులును, వారి నిర్లక్ష్యము జేయుటయు, ఏమిట చేయుటయోదదును, మూలపదవుటయోదదును, నేత జేయుటయోదదును కాస్త్రవిజ్ఞానము వారికి గలవనలెను. దేశావసరములకు వగిన జ్ఞాన కీడినయెను గూడ వీరికి జేర్చవలెను. క్రమక్రమముగ పరిశీలించి బాతీయ పాఠశాలలయొక్కయు కలకాలలయొక్కయు పోధాధికృతను గన్పటచెదముగాక.

పంచాయతులుగూడ హాస్యము జేయుచున్నాడు. భారతదేశమునందు గ్రామస్థులలో చాలమంది కోర్టులకు జరుగుతున్న వైచిరి తీసివెట్టవలెను నుంచేయు చెలియదు. మనము పంచాయతుల నేర్పాటు జేయుకపోయియెడల వీరు తిరిగి కోర్టులకు వెళ్లవలసియుంటును.

మనము గావించిన ప్రయత్నములలో కొక్కదానికైనను విజయ రాజీయ ఫలితములు గలగలగలందోలేదు. తనకర్తవ్యము దయారు జేయుట: జంతువును కర్మమును ధరించుట అనగా వికేళ వస్త్రముల కావ్య తిలపి ముగించు. వేళమనం దలి వీరల్ల కిందవలన సంకల్పమునకు అతడొక్కట రూపుములు అభించును. వద్యము, నల్లమందులు పోవుట యెడగా ప్రజలకు సంకల్పమునకు పడునేదొక్కట రూపుములు అదా యెను. ప్రభుత్వమునకు అదాయము తగ్గుట అన్విత్యతన పోగొట్టుటయనగా కాంగ్రెసు వ కావ్యతముగ సంబంధించి యుండు అరుకొట్ట ప్రజలను తేల్చుట. సాంఘిక పేద కా భిక్షాగ్రహమును దాల్చినయెడల సహాయదారులను (ఆంగ్లేయులైనను భారతీయులైనను సరే) అసహాయ వాదులను అన్విత్యమువృద్ధి నొకము. సంపూర్ణముగ ఈ నిర్మాణ కావ్య క్రమమున తన నివృత్తిమేని మనకు గానలగిన దుతయు సంపాదించిన తార మగుదుము. ఇది జేయలేక పోతిమేని ఉపయోగకర మగు కాపొల్ల ఘనము చాలవరకు నాపిజేయవలసి తచ్చును.

వచ్చి బెదరింపు.

శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారిచే కరమాబోధించిన నెండుట యులేన్న చుభము: కమె చెప్పినది అందరైన చుభటయు సంభవించుట ఆమెయదృష్టమునలేకన్నట్లుయచ్చుది. వెనుక మార్గ లా లానందగ్ధమున ఆమెకెప్పికదంతయు అందగినిమాంలెగా గాన చెప్పితి. ఆమెపండుకలెనే కాంగ్రెసుకలెనే నేనెడికలో ఫలని అధ్యాపకములో ఫలనిపేజిలో నున్న సంగతులు చెప్పి తినని ఆమెచెప్పెను. ఆమె పొరపాటు చెప్పియున్నది కాంగ్రెసు సముకమిటీసభ్యు లామెకు తిప్పకృతాంతములు చెప్పిరని, ఇండియా అధీశువారు కాంగ్రెసు నివేదికను చూడవలెన చూడ లేదని ఆమె ఋజువు చేసెను.

ఇప్పుడు చెన్నైలో ప్రభుత్వమువారు ప్రాసిక్యూటు చేయుదుమని బెదరించిరి. బెదరింపాచరణయం గుంచిన భాగం దును. అప్పుడు ప్రతివాడినుచేయని శ్రీకవియొక్క వాక్యా లను విని నదృష్టము భారతీయులకు పట్టును. అసహాయవాద కవిచెప్పినదివినుట కనేకప్రజలు మూగుదురు గాన విచారణ వైదానము మీదనయిన కావతన, లేదా జైలులోకలనయిన కావతన. మొదటిదే నుంచిదై యుండును. బుట్టులు పక్షి బ్రతికెదమములో నుండగామాని సంకల్పించెనెంచు గుంపులు లవలలు భాగ్యదేవమున లేకు.

ఆమెచేసిన యాగోపణలు తిరిగి వెంటనే పరిశీలించెను. తేజ నక మొదలయిన వారు ఆమె చెప్పినదానిని దృఢపర ణుటకు సంసిద్ధులయి బయటికివచ్చిరి. నేయనలుకలడిన బాలుని ప్రతిమను ప్రకాశముగాను ప్రకటించియున్నారు. ప్రభుత్వము వారు ప్రాసిక్యూషనమును చేయవలెను. లేదా తుమాపణ కొరక లేదు. లేదన్న యాగోపణల విచారించుటకు మధ్యవర్తుల నేర్పా

చెన్నై ప్రతి శాసనసభ

ప్రశ్నోత్తరములు

(1922 వ మార్చి నెల 8 వ తేది)

(ప్రశ్న 8:—(ఎ) 1870 వ సంవత్సరపు కోర్టుకు అర్హు సవరణచేయు బిల్లును ముఖ్యమంత్రి హైకోర్టు న్యాయమూర్తుల విచారించిరా? విచారించిన పక్షమున వారి తుది ప్రాయముల తెలియ జేయుదురా?

(బి) లేనియెడల బిల్లును విచారించక పూర్వము న్యాయ మూర్తుల తుది ప్రాయములు తెలిసికొన పూనియున్నారా?

ఉత్తరము:—(ఎ) అవును.

(బి) ఇంకా నివేళిక కాలేదు. వచ్చినతెనుక తెలియ జేయు విషయ మామోచించుదును.

ప్ర:—సివిల్ వెటరీనరీ కాభివృద్ధి భర్త్యులను మేల్కాటు లేమయిన జరిగెనా?

ఉ:—భర్త్యుల తగ్గించడమొల పనిచెదమగాన భర్త్యుల తగ్గించువార్తయు తేదని కాభివృద్ధి కారణ తుది ప్రాయము.

(ప్ర:—(ఎ) ఉదకమండలము వాటాకలల కోటలలో న్యాయులకు 250-255-750 రూపాయల జీతపు యాజ్ఞామై యుండగా ఎస్. హెచ్. బుచనగారిని 575 రూపాయల జీతమునొక నియమించుటకు కాబదును జయనయొక్క ప్రత్యేక కాంగ్రెసులను తెలియజేయవలెను.

టుచేయవలెనని యామెకోరింది. చెన్నైలో ప్రభుత్వసేవల కవా బున భారతదేశ మెదురుచూచుచున్నది. ఆమె ఆలోచించ కుండా యాగోపణలు చేసినో లేక నిజమయిన పక్షమున వానిని విచారించుట కామె సహాయము చేయగలదో తెలిసి కొనుట కామెకు కనావ్యముగ విల్లించడకై ప్రభువు బాటువ్రాసి కనుగొన వాగుండెడిది. ఆంగ్లేయసావలతలను కొరకాగల మన సంకల్పావర్యా వచ్చుచున్న మీర్చము ముచితాయేమి? భారతత్వ తిలకలో స్వరూపులయై ప్రభుత్వముతో ప్రభావత మవలించినవారెవరయిన వామె సహాయంపలసివా? విల్లింగ్డెన్ ప్రభు విందుకు మర్యాదయిన పరిహార ప్రతిక్రియ చేయవలెనని నేను కోరుదును.

ఇట్లు గౌరవముగ ప్రవర్తి చుటవలన ప్రభుత్వమువారికి పోయిన ప్రతిష్ఠలో కొంతభాగ మాయనసంపాదించి వెట్టగలడని ఆయనకు దైర్ఘ్యము ఉపయోగపడును. ప్రస్తుతపోరాటమున కిది సహాయము చేయవలెను. సప్తము చేయవలెను. ప్రభుత్వము వా కొక్క గౌరవనియైన కావ్యము చేసినపక్షమున ఎండచే కాలియున్న భూమిపై నొక్క వర్ష విందువు పడినట్లుండును.

* * *

రాజస్థానములో బిల్లులు

రాజస్థానములోని బిల్లులు ద్వైతములను, అమాయ కులు నైన ప్రజలు, వారి నేనో కొన్ని కష్టములు బున్నవి. వారికి మోటిలాలు బెజనతిగాను స్నేహితుడై సహాయకారకుగ నుం డెను. వారు త్రాగుట, బాదమాడుట, మారగము తినుటయు మారి, కష్టించి జీవించువార్తము ఆయన చూచుచుండెను. వారి కష్టములలో ఆయన వారికి సలహాగూడ నిచ్చుచుండెను. ఆయనచేసిన లోపము కొంతమంది యుచులను వెంటబెట్టు కొని తిరుగుటయే. అందువలన సంస్థానాధీశులకు మనస్తాపము కలిగింది. మోటిలాలును గూర్చి కొన్ని సంగతులను విని నేను మణీలాలు కొటాచుగారిని విచారక పగోరిని. వివిధసంస్థానా ధీశులయనుమతిపై ఆయన అట్లు చేసెను. తా మేమియు అల్లరి చేయబోవుటలేదని బిల్లులు ద్వైతము చెప్పిరి. మోటిలాలునుగూడ ఆయన చూచెను. తన శాంతిద్వేషముల గూర్చి మణీలాలు గా నిత్రో ఆయన ముచ్చటించెను. కాని ఇదానసంస్థా నమువారింకలో బయలుదేరి 4 బిల్లులను వేసిరి. ఇందలివివరము లుగాని కారణములుగాని నాకు తెలియలేదు. నిచ్చుటపాతులయిన మధ్యవర్తులు బెట్టి బిల్లులకష్టములతో ర్వానింతుడని ను, మోటిలాలు కొండలలో దాగుకొనక బయటికి వచ్చుచో తమిళుతులనియు నమ్ముచున్నాను. సంస్థానాధీశులను సంస్కృత్రులను బిల్లులను చాలకాలమునుండి నిర్లక్ష్యము చేసెడివారు. వారికి సరియైన సహాయమునూ భారతదేశము గర్వకరదగిన ప్రజలు కాగలరు. వారికి కావలసినది యిండ్లలో రాట్టుములు, వాటిల్లులను విద్య నభ్యసించుటకు పాఠశాలలుమూలెనీ. ఇప్పుడు బయలుదేరిన వికా లమయిన ప్రబోధములో నేనాతిని నడపకెట్లుండున విలలేదు.

(8) న్యాయశాఖ (ప్రయోజనము చేయు అధికారియూ? ఆయనమో నీయే బిల్లులలో ప్రయోజనము చేయునా?

ఉ:—బుచనగారి యాగ్రహము 1279 వ ఉత్తరములో నీయబడినది. భారతప్రభుత్వమువారు యూగోపియను గార్జీ నద సర్వీసు తీసివేసిరి. బుచనగారు వానిలో పనిచేయు చుండిరి. మన ప్రభుత్వమువారు వాయన న్యాయసాహసర్యముగానికి తీసి కొనిరి. 1-10-20 వ తేదీల 1754 వ ఓ. ఓ. పారా (8) ప్రకాగ మూలన అక్కడు తియమించిన పరిమి నినుటగూడ ప్రారం భించినాడు. ఆయన ఇంటు చేరినది మొత్తము భారతప్రభుత్వము వా రాయన కిచ్చుటయేన అల్లవన్ను ఓ. 18-8 మానివేసిరి.

(బి) 1279 వ ప్రశ్న క్లాజ్ (8) జవాబు చూడవలెను.

(ప్ర:—(ఎ) బ్రాహ్మణుల సంఖ్యకు మీరిన ప్రతిష్ఠలు బ్రాహ్మణులు లోకములోయలలోని కెన్నుకొనబడిన మాట నత్యయ?

(బి) సంఖ్యకు మీరిన బ్రాహ్మణులెన్నుకొనబడినను ప్రభుత్వమువారు బ్రాహ్మణులను నియమిత స్థానములలో నియ మించిన మాట నిజమా?

ఉ: (ఎ) కేవల బ్రాహ్మణుల, వైదావేట మున్సిపాలిటీల లో నిన్నికలు జరుగలేదు. ఇంకా 7 స్థలములందు బ్రాహ్మణుల నెన్నుకొనలేదు. మున్సిపాలిటీలలోను జిల్లాపార్లమెంటులోను ఎన్ను కొనబడిన బ్రాహ్మణులు వారి జనసంఖ్యకు మీరియున్నారు.

(బి) 24 జిల్లాలలో 10 జిల్లా 81 కు 17 మున్సిపాలి టీలలోను మాత్రము బ్రాహ్మణులు నియమించబడిరి. ఈ 17 మున్సిపాలిటీల వైసిపేకొనబడిన ఎన్నికలు జరుగి బ్రాహ్మ ణుల నెన్నికలలో వారి 10 మున్సిపాలిటీలను గూడ యున్నవి. ఇది అయో ప్రదేశసంద్భుములపట్టి చేయబడిన.

(ప్ర:—(1) లేదని కవిమననలన నేయే తెలుగుజిల్లాల లోనేతని నిన్ను జాతివారు లాభము పొందిరి?

(2) తెలుగుదేశములో ఆరాతులవారి యాభిక్షిప్తి భా గుచేయుట కేమి చర్యలు జరుపవలెనున్నవి?

(3) దరఖాస్తుపై భూము లిచ్చునప్పుడు వారికి చెందు నట్లు చేయుటకు ఏమి జేయబోవుచున్నాను.

(4) అసహాయవాదులతో చేయబడిన దని వారు నిన్ను జాతులవారిని నింధించుచున్నారన వారు లేదుకమిషనుకు తెలిసినదా?

(5) ప్రభుత్వమువారు బలముగ నే యున్నారనియు, శయము తేదనియు వారికి ద్వైతము చెప్పటకుగాను లేదు. మీ పనరు తన సహాయోద్యోగులను తెలుగుదేశమున కప్పదవ్వదు పంపుట నుంచికాదా?

ఉ:—(1), (2) తెలుగుకాక పరివాలనవేడికి చూడుదు.

(3) పీరియాడికలో నివేదికలు వచ్చుచునే యున్నవి. ఇప్పటికి 87000 ఎకరములకువైగా వారి కిచ్చియున్నారు.

(4) తెలియదు.

(5) నిన్ను జాతులవారి నిభిక్షిప్తికి తెచ్చుటకు ప్రభుత్వము వారికి చేత నయినంత చేయుచున్నారు.

(ప్ర:—ఎ. ఇంటిరియరు ఫోరెస్టు సర్వేయింగ్ కేరగా రెకాటు చేసినవారికిని, రాష్ట్రీయ సర్వేయింగ్ కేరగా నయనవారికిని హక్కులతో భేదములున్నవా, కాబామేమి?

(బి) మొత్తము 100 కి 40 కంటకు ఇండియాలో చేర్చు కొనవలెనను గూలున్నదా? ఉన్నచేదల, 1920, 1921 లకు నివేదిక నీయకలెను.

ఉ:—ఎ. ఇంటిరియరు సర్వేయింగ్.

(1) ఇంగ్లాండులో చేర్చుకొనబడిన యూగోపియనులు.

(2) ఇంగ్లాండు కమిషనుకు యింగ్లాండులో గాని ఇండియాలోగాని చేర్చుకొనబడిన భారతీయులు.

(3) రాష్ట్రీయ సర్వేయింగ్ కేరగా ప్రయోజనంధికవారును ఉండురు.

మామూలు జీతములు ప్రయోజన, వి. భువలలో వారి భేదము లేమియులేదు. కాని ఇంగ్లాండులో చేర్చుకొనబడిన యధికారులు యూగపియనులయినను స్వేచ్ఛలు చే పొందుదురు. నెలపు విషయములో (ii) తరగతివారికి భారతీయ మూల్యును (i) (ii) తరగతులకు ఇంగ్లీషుమూల్యును ఆనవర్తించును.

(బి) యూగ్రతకలవారు కొరకపక్షమున 100 కి 40 మందిని ఇండియాలో చేర్చుకొనవలెను. 1924 వరకు ఇంగ్లాం డులో చేర్చుకొనబడిన భారతీయులుగూడ 40 లో చేరుదు 1920 లో 4, 1921 లో 20, ని ఇండియాలో చేరుగా కొనబడిరి. ఇంగ్లాండులో చేర్చుకొనబడిన వారసంఖ్యత

100